

Dar Del Socialistų Pučo Tauragėje

Kauno "Lietuva" apie Tauragės riaušes šiaip rašo:

"...gyventojai... užklausti apie riaušes atsako: 'Vot, susirinko visokių drumzlių, prisigrobstė šautuvų, palakstė po miestą, pagasdino žmones ir išbegiojo, kaip tik pasirodė keletas kareivių. Tai ir visa istorija.' Kiti priduria, kad tie vadinami 'sukilėliai' norėjo tik pasipelninti, vieni iš bankų išplėšais pinigais, kiti iš to, ką paims iš krautinių ar šiaip nučiups iš miestiečių. Kiti prie riaušinių prisidėjo buvo stachinai mėgėjai ir lengvatikiai, kad galima linksmai padaryti riaušes ir nešti del to jokios atsakomybės. Apskritai reikia pasakyti, kad tik nedidelė dalelė riaušinių galėjo turėti kokius tolimesnius tikslus, o kiti buvo nesąmoningi triukšmadariai. Mat, Tauragėje buvo keletas įvykių ir pirmiau: pavyzdžiui, pereitais metais tie patys Tauragės triukšmadariai buvo užėmę vieną malūną ir neleide įvažiuoti ir išvažiuoti, kita kartą vėl buvo išėję į prekyvietę ir norėję nustatyti savas kainas; taip pat po gruodžio 17 d. susirinkę į stotį norėjo sulaukyti ateinančių traukinių — ir už visa tai nebuvo nei kiek nubausiti. Matyti, jie manė, kad panašiai pasibaigs ir šitos riaušės.

Kaip Riaušės Prasidėjo

Tauragės žmonės apie riaušinių pradžią taip pasakoja. Apie 3 val. ryto Stoties gatvėje prie šv. Kazimiero Drjos knygyno staiga pasigirdo riksmas: — 'Gelbėkite, — plešikite užpuolė!' Tai rėkė keletas moterų ir vyrų iš tų namų, į kuriuos per langus ėmė brantis ginkluoti žmonės. Gyventojai pašoko iš lovų žiūrėti, kas darosi. Gatvėje pamatė keletą būrelių ginkluotų vyrų, kurie prie prie langų ir durų mėgino įsilaužti ir vidų. Kai kurie bailsni gyventojai šoko per langus ir slapstėsi po daržus. Tuo tarpu ties apskrities valdybos būstine, kur buvo ir policijos būdėjimo vieta, pasigirdo šūviai — ten šaudė būdėjantis policininkas į pradėjusius veržtis į vidų riaušinius, ir čia sužeidė į ranką riaušinių dalyvį Banį, kuriam, nugalbėnus į ligoninę, netrukus buvo amputuota ranka. Policininkui išsauldžius visus šovinius, riaušiniai įsiveržė į vidų ir ten prie telefono atsėdė nukautas Mikulskis ir pradėjo eiti kaip ir kokio komendantų pareigas.

Riaušiniai tuo tarpu veržėsi į kitas viešąsias įsta-

gas ir užėmė pašto ir telegrafo įstaigą, iš kurios mėgino susisiekti su Šiauliais, Raseiniais ir kitomis vietomis.

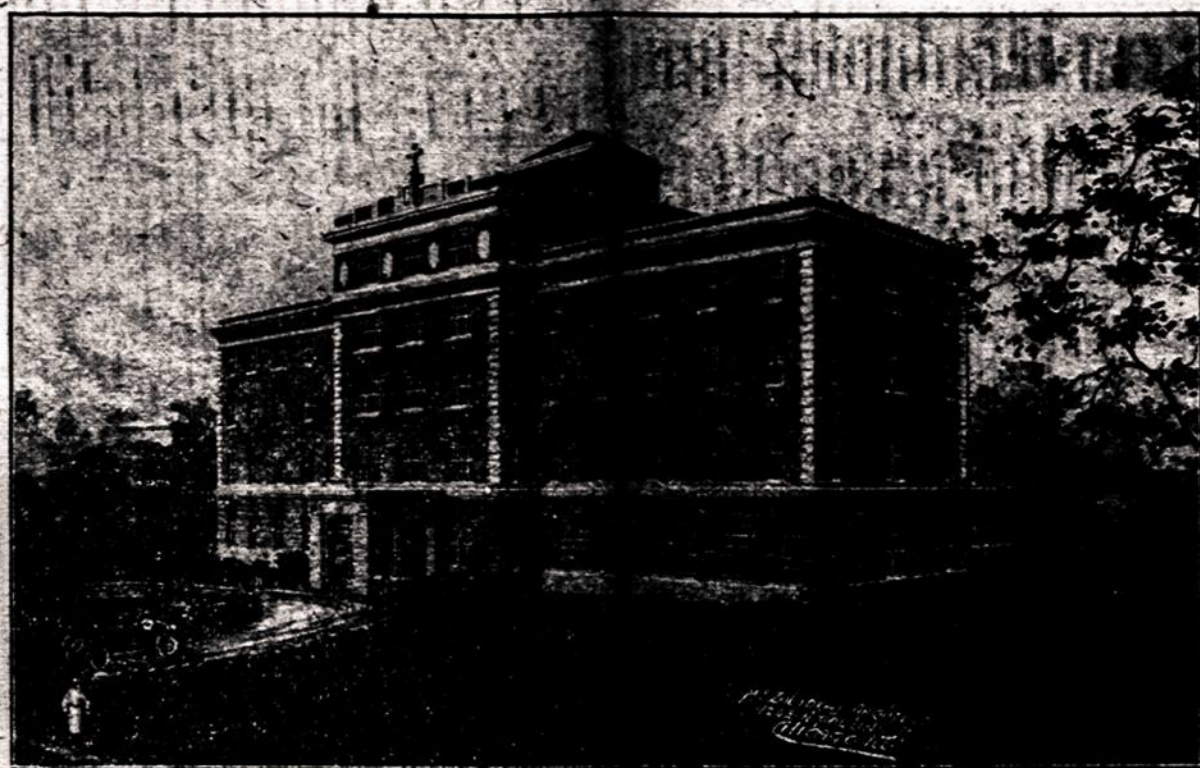
Visa tai dėjosi brėkstant. Prašvitus, žmonės galėjo geriau pamatyti pačius riaušinius. Tai buvo labai įvairiaplaukė minia: čia buvo ir vietinių visokių atmatų, laisvų padaužu, darbininkų dirbančių prie kelių, keletas kaimiečių ir visai nepažįstamų, niekad Tauragėje nematytų žmonių. Visi buvo apsitaisę civiliai ir prie krūtininių turėjo prisisege po baltą ženklą, kiti po raudoną. Tie ženkliai buvo įvairūs: kas buvo prisisegęs nosine, kas balto audeklo gabalėliu, kas baltą popiergalį ar stačianuo papirosų tuščią pakelį. Vieni jų labai sujaudintais veidais, kiti šypsodamiesi, kaip per kokią komediją, lakstė po miestą iš vienos vietos į kitą, puldavo į trobų vidurį ir reikalavo valgyti, kiti veržėsi į krautines ir iš jų paėmė, ką tik galėjo, be pinigų.

Apie 8 val. susirinkus Lietuvos Banko tarnautojams, į banko vidų įsiveržė būrys riaušinių, su Soltanu pryančiam, ir, atstatę šautuvus tarnautojams į krūtines, pareikalavo tuojau išduoti 200,000 litų ir visus pinigus, kiek turi doleriais. Paėmęs pinigų, Soltanas išdavė raštelį su savo parašu. Su pinigais Soltanas nubėgo pas Mikulskį į "staba" ir, matyt, ten juos pasidalino.

Riaušinių skaičius tuo tarpu vis didėjo, nes jie smurtu atsivarė nuo kelio ir nuo laukų darbininkų ir gatvėse traukė už rankų prisidėti prie jų kiekvieną praeivį. Kiti iš jų prie to šaukė: "Galas buržujams ir fašistams!"

Riaušiniai susiskirstė į keletą atskirų grupių, kurios susiedamos tarpe savęs tarėsi, kas toliau daryti. Kai kurios grupės tuojau rekvizavo stovėjusius vietinius ir iš kitur atvažiuojusius automobilius ir grąšindami šautuvu šoferiams reikalavo juos vėžioti po apylinkes.

Idienojus riaušinių tarpe pasirodė girtų. Kiti jų visai pamiršo apie savo "sukilimą" ir suėjo į namus. Nuo 12 val. riaušinių skaičius ėmė mažėti: vieni iš jų buvo išvažinėjęs į apylinkes, kiti metę ginklą spruko, kur galėjo, nujausdami, kad iš to nieko gero nebus, tik vienas kitas atkaklesnis kalbėjo, kad jai visur "Lietuvos atėjęs galas buržujams, kad pagalba jiems ateina kariuomenės dalis.

LIETUVIŲ SV. KRYŽIAU LIGONINĖ CHICAGOJE

Čia yra vaizdas pirmos Amerikos lietuvių ligoninės, kuriai pamatus pradėjo kasti rugsėjo 14 d. š. m. Ši taip svarbi ir naudinga darla pasidėmė ant savo pečių Lietuvių Labdarės Sąjunga prie kurios yra susispietę stambiais mūsų išeivijos asmenys vakaruose. Legaliu patarėju yra advokatas B. Mastauskas, lang pasidarbavęs lietuvių išeivijai ir Lietuvos naudai. Mūsų įžymiausias dvasios vadai prelatas kun. M. Krušas sv. Jurgio par. klebonas, kun. Ig. Albavičius, Katalikų Federacijos Centro pirmininkas ir kiti stovi pirmose eilėse šio kilnaus darbo. Labdarės Sąjunga tikisi, kad prie pastatymo šios ligoninės prisidės visi Amerikos lietuviai, nes bus viena iš svarbiausių ir naudingiausių lietuvių įstaigų Amerikoje. Ligoninė ves ir prižiūrės mūsų brangios Sesutės Kazimierietės.

Tautų Sąjungos Suvažiavimas Pasibaigė

Apie 1 val. kažin kur netoliese pasigirdo kulkosvaidžio šaudymas. Vieni riaušinių kai tvirtino, kad tai jiems ateina pagalba, o kiti nusi-gandę spėjojo, kad tai prieš juos ateina jėga.

Apie tą laiką dingio iš Tauragės ir riaušinių vadai Soltanas ir Mikulskis, metę savo negudrus draugus jų likimui. Tarp 3 ir 4 val. po pietų pasirodė Tauragėje pirmieji kareiviai. Tai žinia elektros greitumu apibėgo visą miestelį, ir riaušinių gatvėse neliko nė vieno. Tik paaiškėjus, kad kareivių yra maža, atsirado drąsuočių, kurie net su ginklais pradėjo viešai rodytis arba bėgti iš miestelio. Tokie buvo gaudomi ir suimami. Vienas riaušinių pavarde Zibartas net mėgino šauti į kareivius, bet buvo jų sužeistas per juosmenį. Kiti išsislapstė po namus. Vietos gyventojai, įpykdyti banditų anksti rytą, ypatingu džiaugsmu patiko kareivius ir padėjo jiems suimti visus dalyvius. Suimtieji gausingai nurodinėjo savo draugus, ir ligi vakaro rugsėjo 9 d. riaušiniai buvo išgaudyti, tvarka atstatyta ir visas įvykis likviduotas.

Iš kalėjimo buvo sukilėlių paleisti visi buvę suareštuoti į jų vietą kišami kai kurių valstybinių įstaigų tarnautojai. Prisiartinant mūsų kareiviams, riaušiniai siūlė per langą įmesti rankas ir granatų, kad iš tarnautojų liktų tikslai "slapiai viet", kaip jie sakė.

Kaip Reagavo Apylinkė

Vietinių miestelių ir valstelių gyventojai pajutė, kad bo už Maskvos pinigų.

Tauragėje tai kas negerai, policijos ir netiesingai įsikišę į reikalus, darė prie visų kelių užvaras, tikrino pro juos vykstančių žmonių dokumentus, suimnėjo įtartinus ir siuntė į Tauragę pažinti. Susimobilizavusių tokiu būdu buvo tarp 20 ir 50 žmonių Kelmėje, Raseiniuose, Šilalėje, Linkuovje ir kitur.

Viso sulaukytųjų ir pristatytųjų Tauragėje buvo daugiau, kaip 200. Netoli pusės jų šiuo metu yra paleista, išaiškinus jų nedalyvavimą.

Apie Tauragę aplinkiniai gyventojai atsiliepia labai nepalankiai, juokaudami.

Karo Lauko Teismo Veikimas

Nuo rugsėjo 10 d. Tauragėje veikia karo lauko teismas, kuris nagrinėja riaušinių bylas. Rugsėjo 12 d. posėdy išnagrinėjo šešių svarbiausių suimtųjų kalinių bylas:

Kudzonio, Kodaro, Plechavičiaus, Pauliuko, Purnickio ir Kazlausko. Karo lauko teismas, nustatęs jų neabejotiną kaltę ir dalyvavimą riaušėse, nuteisė juos visus mirties bausme. Sprendimas 4 val. rytą įvykdytas, visi šeši riaušiniai sušaudyti.

AREŠTAVO KOMUNISTUS HAAGA. — Tarp aukštesniųjų mokyklų studentų buvo daromas samokslas padaryti sukilimą Holandų Indijai. Suimta keletą studentų ir Indų komunistų vadai.

Sakoma, kad jie visi dirsių esą sunku laukti.

GENEVA. — Rugsėjo 27 d. pasibaigė Tautų Sąjungos suvažiavimas. Kalbėta tarsi, bet iš to viso kažin ar bus naudos mažoms valstybėms ir pavergtoms tautoms. Kalbėjo apie nusiginklavimą, bet tuo pačiu laiku didžiosios valstybės dar smarkiau ginkluojasi.

Priėmė rezoliuciją, kurioje pareiškama, kad visi puolamieji karai yra ir bus užginti ir kad visokiems tarp valstybių nesusiipratimams turi būti pavartotos visokeriopos taikungumo priemonės.

Jeigu taip, tai kam tie visi kariniai nauji išradimai. Turbūt iš tų nutarimų nebus naudos. Tiesa, del viso ko, Prancijos ir Vokietijos ministrai demonstratyviai pareiškė, kad tarp tų dviejų valstybių gyvuoja nesuardoma taika, delto, kad abi šalys prisilaikė Locarno sutarties.

Antanas Dzekevičius
27 Camden Ave.,
Providence, R. I.

Norėjo Susprogdinti Parako Sandėlius

LENKAMS SU LATVIAIS NEPAVYKO SUSITARTI

RYGA. — "Latvis" praneša, kad latvių lenkų prekybos sutarties derybose dar nepasitarta del Lietuvos klausulės. Labai galimas dalykas, kad del tos prieštasties sutarties pasirašymas reikės atidėti tolimesniam laikui. Lenkijos pasiuntinys Lukasevičius išvažiavęs į Varšuvą instrukcijų. Vis delto, teigiamų vaizų esą sunku laukti.

PIRMAS SNIEGAS AMERIKOJ

DENVER, Colo. — Pereitą sekmadienį čia pasirodė pirmas sniegas. Prsnigo gerokai. Šaltis irgi gnaibė ausis ir nosį.

LIETUVOS ATSTOVAI T. S. PLENUMO KOMISIJOJ GENEVA (E.). — Lie-

tuvos delegacijos nariai buvo šiose Tautų Sąjungos plenumo komisijose: prof. Voldemaras — į nusiginklavimo ir jūrinę, d-ras Zau-nius — į technikos ir biudžeto ir p. Sidzikauskas — į politinę ir socialinę.

Delegacija, be dalyvavimo komisijose jau turėjo pasi-matymus su prancūzų užsienio reikalų ministru Briand'u, vokiečių užsienio reikalų ministru Stresemann'u, Šveicarijos prezidentu Motta, italų užsienio reikalų vice-ministru ir italų delegacijos pirmininku Tautų Sąjungos plenumo Seioje ir su Pabaltės valstybių užsienio reikalų ministrais.

BOLŠEVIKAI ŽUDO AUKŠTESNĖS KILMĖS ŽMONES

LENINGRADAS. — Pranešama, kad čia teismas pasmerkė keturius aukštesnės kilmės asmenis sušaudymui. Nuosprendis įvykdyti ir bolševikai džiaugiasi atskratę dar keturių "kapitalistų."

ISIGYKITE LDS. SEIMO PAVEIKSLĄ

Kas iš delegatų arba kuopų nori gauti Dvyliktojo L. D. S. Seimo paveikslą, tai prisiųskite dolerį žemiau paminėtu adresu ir į trumpą laiką paveikslą turėsite namuose.

Antanas Dzekevičius
27 Camden Ave.,
Providence, R. I.

VARŠUVA. — "Kurjer

Polski" praneša, kad trys piktadariai nežinomų būdu patekę į Lvovo citadelę, kur norėję padėti pragarą masinės sprogstamosios medžiagos skyriui, bet visai netikėtai juos pastebėję karininkai. Prasidėjusiam susikaužasties sutarties pasirašymas reikės atidėti tolimesniam laikui. Lenkijos pasiuntinys Lukasevičius išvažiavęs į Varšuvą instrukcijų. Vis delto, teigiamų vaizų esą sunku laukti.

BERLYNAS. — Iš Rygos pranešama, kad Lietuvoje įvyko naujas sukilimas. Ukmergėje sukilė garnizonas, bet po neilgos kovos kariuomenė sukilėlius numalšino.

Mes abejojame apie šių žinių teisingumą. Jokių oficialių žinių apie naujus sukilimus neturime, o jei turėjome gauti, nes sulig žinių iš Rygos, sukilimas įvyko sekmadienį, rugsėjo 25. Greičiausia bus Lietuvos priešų naujas burbulas.

AMERIKOS LEGIONIERIAI PAS SV. TĖVĄ

RYMAS. — Amerikos Legionieriai pabaigę konvenciją pasisklaidė po Europą. Jų vadai atvyko į Rymą ir sv. Tėvas juos priėmė audienoj.

AMERIKA GIRDĖ LIETUVĄ

KAUNAS. — Radio stotis gavo pranešimą, kad rugpjūčio 13 d. Chula Vista mieste, Kalifornijos valstijoje tulas MacDonald klansas Kauno radio stoties koncertą. Viso jis tik suprato pranešėjo pasakymą "Radio Lietuva Kaunas."

Taigi gal kada nors ir visi, kurie turi radio priimtuvus galės klausytis balso iš tėvynės Lietuvos.

5000 KINIEČIŲ ŽUVO NUO VIESULOS

Žalos Pridarė Apie \$1,000,000 HONGKONG, Kinija. — Exchange Telegraph skelbia, kad jūros vandens pakilimas ir taifunas smarkiai palietė Yennkong, Kwangtung provinciją, rugsėjo 10 d.

Dvidešimt tūkstančių namų sunaikinta. Viso žalos pridarė už apie \$1,000,000. Nuo vandens išsiliejimo ir baisios viesulos žuvo apie 5,000 žmonių.

PABALTĖS VALSTYBĖS TARIASI UZMEGSTI NEITRALITETĄ

RYGA. — Pranešama, kad po atsilankymui Latvijos užsienio reikalų ministerio Cielens Kaune, prasidėjo pasitarimai užmezgimui artimų ir draugių ryšių ir sudarymui nepuolimo sutarties. Tuo reikalu laike Tautų Sąjungos posėdžių Pabaltės valstybių atstovai turėjo pasikalbėjimų. Visi pareiškė norą sudaryti Pabaltės Sąjungą iš Lietuvos, Latvijos, Suomijos ir Estijos, iš vienos pusės, o Rusija ir Vokietija iš kitos. Tuomet abi sąjungos sudarytų nepuolimo sutartį.

Cielens pranešauja naują karą už 20 metų.

Zinios iš Lietuvos

STATOMA MUITINĖ

Finansų ministerija birželio mėnesį pradėjo statyti E. žemumose naują muitinę, o Joniškį — muitinės sandėli. Iki šiol pervežamos prekės Joniškį buvo padėdamos geležinkelio sandėliuose, bet tas sudarė nepatogumų. Ateity didėjant tranzitiniam judėjimui per Lietuvą teks atsižūrėti ir patogesni bei greitesni prekių perkrovimą.

500 METŲ SUKAKTUVĖS

1930 metais visa Lietuva ruošiasi iškilmingai švęsti 500 m. sukaktuves nuo mirties Didžiojo kun. Vytauto, kuris, užmiršdamas savo asmenius reikalus, visą savo gyvenimą aukojė Lietuvai. Jis padarė Lietuvą galingą ir turtingą. Vytautas sutruškino Vokiečių ordoną, ties žalgiriu 1410 metais. Lietuvai, būdama laisva, ruošiasi iškilmingai minėti šio didvyrio sukaktuves savo sostinėje Vilniuje, kurią šiaudien yra užgrobę didžiausi mūsų priešai lenkai.

KLAIPĖDOS "GALVŲ" RŪPESČIAI

Savo vokiškumui parodyti ir atsidėkoti Vokietijai už Lietuvos nuolatinių dergimų vokiečių spaudoje vokiškosios Klaipėdos krašto "galvos" per Berlyno evang. moterų pagalbos sąjungą išsirašė iš Vokietijos 900 vaikų ir 100 moterų vasaros atostogoms praleisti ir atsigauti lietuviška duona. Ir džiaugiasi dar net, kad Lietuvos Pasiuntinybė Berlyne šį žygį palengvinusi, suteikdama išrašytiems pavargėliams net nemokamai vizas.

Atrodytų, kad pačiame Klaipėdos krašte nėra nei vaikų, nei moterų, kuriems reikalingas būtų ramus poilsis ir sveikatos pataisymas.

MŪRO LIEKANOS

ŽILIAI (Panemunėlio v.) Pil. Bitinas kasdamas šulinį 2 metrų gilumoje rado ritinį senovinio ažuolo medžio; kasant dar giliau — rado akmenų, senų koklių, šuki; ir juodos žemės, lyg šikšnos, plutą. Duobę metė kasė. Pasakoja, kad čia dvaras buvęs, bet niekas nebeatmėna.

PAGIRIAI — Čia veikia visos katalikiškos organizacijos. Socialistiškos išnyko kaip rūkas, saulei pategęjus. Paskutinioji "susilėvidavo" gerbiama žemės ūkio dr. ja, kurios nariai pareiškė norą pereiti su visu turtu į ūkininkų sąją.

Tiesia, čia yra ir tautipinkų keletos narių dr. ja. Socialisteliai taip pat reiškia pretenzijų būti "tautininkais".

Pagiriuose drąsiai veikia, pasižymis fizine ir dvasine energija kun. J. Pranyš. Pastaruoju laiku apskr. viršininkas atsisakė kun. Pranyš duoti leidimą daryti pavasarininkų susirinkimui. Katalikiškas jaunimas tuo labai nepatenkintas.

KAIRIŲJŲ KULTŪRINIS KUJ III "KONGRESAS"

Rugpjūčio 21-22 d. Kaune vyko kairiųjų organizacijų veikėjų suvažiavimas, išsididžiai "kongresu" pavadintas, kurį atidarė dr. J. Šliupas.

Prezidiume be kitų buvo dr. Grinius ir p. Čepinskis pasididžiudamas minėjęs savo ministriavimo laikus, kada buvo steigiamas šimtai lenkiškų mokyklų lietuviams lenkinti, p. p. Kvieska, Palėckis ir Dailėdė aiškino apie buvusios "6 mėnesių tikrosios demokratijos gaidynę" — ir pasigerėdami seilę rijo, net ir p. Poželos, buvusio komisaro, nagaikas nuopelnais laikydamis. Suvažiavimo dalyviai kalbėjams karštai pritarė ir rėkė, pasiekė plaukdamas per Prienuos, vėl Birštoną 7 val. 10 min. Tokiu būdu per 2 val. 10 minučių šis plaukikas perplaukė 18 kilometrų ilgio kelią.

Tai bus ar tik ne pirmas tokio tolimo plaukimo atsitikimas Lietuvoje.

SULAIKĖ KOMUNISTŲ AGENTUS

Klaipėdos pasienio policija sulaike Pagėgių panemūnė 3 komunistų agentus, kurie gabenio į Klaipėdos kraštą komunistinę literatūrą vokiečių, rusų ir lietuvių kalbomis. Suimtieji pristatyti karo komendantui. Iš tardžius paaiškėjo, kad jie yra vokiečiai. Štai jų vardai ir pavardės: Gustav Sakauskis, Friedrich Pohls, Walter Schwindt.

Tikrieji namiškiečiai namuose (Bankspinciu daužytojas) BRIGGS

OLD GOLD

Tai švelnesnis ir geresnis cigaratas
Išrukysl vežimą ir kosulio neturesi.

Lenkų perz. Mosicki, dešinė, gavo pakvietaimą nuo Chicago lenkų per aldermaną Adamkiewicz dalyvauti Chicago šimtme-tinėje parodoje.

Okupuotoje Lietuvoje

MINIA UZPUOLĖ LENKŲ PATRULIUS VILNIUJE

Wilenski praneša apie di-delį incidentą Vilnių tarp minios ir karo patrulių. Praeidamas pro keletą civilių, kurių tarpe buvo ir kareivis, vienas 6 pėstininkų pulko kapitonas pareikalavo iš kareivio legitimacijos. Ta-čiau šis karininko reikala-vimą įvykdyti atsisakė, ko pasekoj buvo išsauktas karo patrulis. Kareivį bevedant į komendantūrą, jis ties Tiš-kevičiaus rūmais ištrūko, šoko į Nerį ir perplaukė į kitą pusę, bet vėl buvo su-laikytas policininko. Tačiau netrukus vėl paspruko ir šokęs upėn, iš kur jau buvo ištrauktas motoriniu laivu priplaukusių patrulių.

Tuo tarpu krašte susirin-ko tūkstantinė minia ir pra-dėjo grasinti patruliui, lyde-dama jį ir suimtajį kome-dantūros link. Ties Žaliu-ju tiltu kareivis buvo pasodintas į vežimą. Tuo mo-mentu minioj pasigirdo

šauksmai "nuginkluoti pa-trulis", "nuginkluoti polie-ciją" ir minia puolė kareivius. Po kelių minučių kovos su-imitasis minios buvo paleis-tas. Minia pavyko išsklai-dyti tik atvykus sustiprin-tiems žandarmerijos ir rai-tosios policijos būriams.

Padaryta daug suėmimų. Pats pabėgęs kareivis buvo žandarų surastas tik kitą dieną.

DIDELIS VIESULAS VILNIUJ

VILNIUS. — Vilniuj siau-tė kelias valandas baisi aud-ra. Perkūnas frankėsi kas kelios sekundes į namų sto-gus ir medžius. Kopyčia prieš šv. Petro ir Povilo baž-nyčią apgriauta. Nuo lie-taus smarkiai patvino gat-vės, iš kur vanduo išiveržė į krautuves ir butus. Van-deniui išpompuoti buvo iš-saukti gaisrininkai. Nuosto-hiai labai dideli.

Nauja nesukūrė, sena negriauk.
— R. Striupas.

"Darbininko" Katalogas

IVAIRIOS KNYGOS	
MANDAGUMAS — įvairūs patarimai užlaikymo draugystėje ir visuomeniniame gyvenime. Parašė Kun. A. Stanikynas.	20c.
APIE KATALIKŲ TIKYBOS TIKRYBĘ — paaiškinimas tikybos, jos privalumų, ypatybių ir tikrojo kataliko priedermės. Parašė Kun. Jezuitas Feliksas Cozel.	30c.
TRETININKŲ JUBILIEJUS — 700 metų sukaktuvėms paminėti aprašymas šv. Pranciškaus vienuolių ir 3 vienuolių įstatai.	8c.
HUCKLEBERRY FINNAS — labai įdomi apysaka.	75c.
PATARMĖS MOTERIMS — pamokymas moterims jų asmeniniam, šeimyniniam ir visuomeniniam gyvenimui. Parengė Kun. V. Kulikauskas.	15c.
BEN-HUR — Istorijos apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. Labai įdomi ir plačiai žinoma knyga (audiniai apdarais). Vertė Jo-nas Montvila.	150.
TEN GERAI KUR MŪS NĖRA — pasakojimas kaip mūsų išei-viams sekasi Amerikoje. Parašė Kun. J. Tumas.	50c.
TRYS KELEIVIAI — Krikščionis, žydas ir turkas. Pamokinanti apysaka. Parašė T. Vyniauskas. Vertė P. B.	40c.
TRUMPI SKAITYMLIAI — labai gražūs pasiskaitymai apie įvai-rių gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas.	45c.
TURTO NORMA — moksliški pasiskaitymai. Parašė Uosis.	45c.
KELIONĖ APLINK PASAULĮ PER 80 DIENŲ — apie vienas de-rybas be galo įdomūs nuotikiai kelionės per įvairius kraštus. Parašė Julius Verne. Vertimas J. Balickio.	1.00
PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI — parašė Uosis.	75c.
DIDŽIOJO KARO UŽRASAI — su paveikslais iš 1914-16 metų. Parašė P. Zadeikis.	75c.
GERUMAS — aprašymas apie gerumą per Tėvą Faberą-Filipiną. Vertė Kun. P. L.	15c.
TABAKAS — NUODAI — rūkymo kenksmas; pagal dr.ą Nikolskį parengė S. Kaimietis.	15c.
UŽKEIKTA MERGELĖ SU BARZDA IR BARZDASKUTIS — apysaka.	15c.
KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DEMOKRATIZMAS. — Parašė Ku-nigas Tamas Zilinskis.	50c.
APAŠTALYSTĖS MALDOS Statutas — vertė Kun. P. Saurusaitis.	25c.
GEGUZĖS MENUO — Kun. Pr. Zadeikis.	50c.
ARITMETIKOS UŽDAVINYNAS.	25c.
VAIKŲ DARBYMEČIUI — Rinkinėlis kalbos mokslui.	50c.
PETRIUKAS — laiškelis vieno vaikelio. Vertė S. Rakauskas.	15c.
BOLŠEVIZMAS — Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoje.	15c.
ŽAIDIMŲ VAINIKAS — Savybės vaktariams ir gegužinėms su gaidomis. Sūtė Matas Grigonis.	50c.
LAIME — (poema). Parašė Vaitkus.	50c.
MŪSŲ TIKEJIMAS — Išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Ver-tė Jonas M. Širvintas.	50c.
BITININKAS. Parašė Tėvas Jeronimas Pečkaitis.	50c.
LIETUVOS ŽENKLAI. Išleido J. Šeškevičius ir B.-vė, Kaunas.	40c.
EMĖS IR KALBĖK: Deklamacijos, Monologai ir Dialogai. Pa-rašė Juozas V. Kovas. Kaina.	30c.
GRAUDŲ VERKSMAI. Vertė Vysk. A. Baranaukas.	10c.
EUCARISTISKOS STACIJOS. Sulietuvino Kun. P. Juškaitis.	15c.
KRISTAUS KRYŽIUS, Stacijos, Graudūs Verkimai, Maldos Ge-gužio, Birželio ir Spalio mėnesiams. Išleido kun. K. A. Vasyš.	25c.
ISGANIMO APSIREIKIMAI — atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzaus Kristaus. Vaidinimas su gaidomis.	75c.
DANGAUS KARALIENE. Surinko Kun. M. Gavalevičius; be ap-darų 75 centai, su apdarais.	\$1.00
POEZIJA, DAINOS IR EILĖS	
VYČIŲ HIMNAS — Parašė Aleksandravičius.	25c.
BLAIVININKŲ HIMNAS — Česlovo Sosnauko.	15c.
EGLE, ŽALČIŲ KARALIENE — Opera Miko Petrausko.	5.00
ŠIŲ NAKCELY.	30c.
SIUNTĖ MANE MOTINELE.	20c.
VAI AŠ PAKIRSČIAU.	20c.
UZ ŠILINGELI.	30c.
SKYNIAU SKYNIMELI.	10c.
LIGHO (latviška).	10c.
TEATRAI	
GILUKINGAS VYRAS — 2 aktų komedija; parašė S. Tarvydas.	25c.
ELGETŲ GUDRUMAS — trijų veiksmų komedija. Parašė Sei-rių Juozukas.	25c.
UBAGŲ AKADEMIJA IR UBAGŲ BALIUS — komedijos po 1 ak-tą; parašė Seirijų Juozukas.	35c.
SNIEGAS — Drama 4 aktų. Vertė Akelaitis.	40c.
ESUMAS — 3-čia dalis dramos "Gims Tautos Genijus." Parašė Kun. L. Vaicekauskas.	10c.
ZYDŲ KARALIUS — drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Širvintas.	30c.
VISI GERI — Trijų veiksmų vaidelis; parašė F. V.	10c.
PATRICIJA, arba nežinomoji kankinė — 4 aktų drama. Vertė Jo-nas Tarvydas.	10c.
PILOTO DUKTE — 5 veiksmų drama. Vertė Jonas Tarvydas.	35c.
DRAMOS: 1) Germana; 2) Fabiola — 5 aktų; 3) Liurdo Stebukas 4 aktų; parašė Jonas Tarvydas.	65c.
VAIKŲ TEATRAI; dalis I: 1) Pagalvok ką darai; 2) Jono lai-mė; 3) Pasakyk mano laimę; Surinko S. K., D. ir N.	15c.
VAIKŲ TEATRAI; dalis II: 1) Iširame paskui; 2) Antanukas-naslaich; 3) Mėginimas. Surinko S. K., D. ir N.	15c.
MALDAKNYGES	
PULKIN ANT KELIŲ — "D-ko" apsauda. Odos apdarais \$2.50 ir \$3.50	
Siųsdami užsakymus arba pinigais, visuomet adresuokite taip:	
DARBININKAS	
366 West Broadway, South Boston, Mass.	

SIELA IR DIEVAS

BET JIS IŠSIGYNĖ VISŲ AKYVAIZDOJE

Artinosi valanda, kuomet Kristus turėjo kentėti. Kristus, pasimeldęs Alyvų daržė, laukė tų, kurie buvo pasirengę Jį nužudyti. Jie atėjo ir suėmė Jį.

„Tie gi, kurie buvo tvėrę Jėzų, vedė jį pas vyriausiąjį kunigą Kajiją, kam buvo susiję Rašto žinovai ir vyresnieji. Petras sekė jį iš tolo iki vyriausiojo kunigo kiemo ir įėjęs į vidų, atsisėdo su tarnais, kad matytų galą.“ (Mato 26; 57-58)

„Tuomet jie spjūdė jam į veidą ir mušė jį kumštėmis; kiti gi daužė plastakomis jo veidą, sakydami: Pranašauk mums, Kristau, kas yra tavo užgavęs.“

„Tuotarpu Petras sėdėjo kieme; viena tarnaitė priėjo prie jo ir tarė: Ir tu buvai su Galiliejiečiu Jėzumi. Bet jis išsigynė visų akvaizdoje, sakydamas: Aš nežinau, ką tu sakai. Išėjant jam pro duris, pamatė jį kita tarnaitė ir tenai buvusiems sakė: Ir šitas buvo su Jėzumi Nazarenu. Jis vėl išsigynė su prisieka: Aš nepažįstu to žmogaus. Po valandėlės priėjo ten stovėjusieji ir tarė Petriui: Tikrai ir tu iš jų; nes ir tavo šneka tave apreikia. Tuomet jis ėmė keiktis ir prisieikinti, kad jis nepažįstas to žmogaus. Ir

tuojan gaidys sugiedojo. Petras atsiminė Jėzaus žodį, kurį jis buvo pasakęs: Pirmą negu gaidys giedos, tu tris kartus manęs išsiginsi. Ir išėjęs laukan jis griaudžiai verkė.“ (Mato 26, 67-75).

Išsizadėjęs Kristaus Petras gailėjosi ir griaudžiai verkė. Kiek yra tokių katalikų, kurie išsizada Kristaus ir netik kad nesigaili, bet prie pirmos progos yra vėl pasirengę netik išsizadėti, bet spjaudyti ant Kristaus. Petras pabijojo Kajijofo tarnaitės, nemažai yra dabar tokių „katalikų“, kurie išsizada kvailliausio velnio tarno, neprausturbio bedievuko, ir padeda jam dergti Kristų ir Jo Bažnyčią. Mažai tokių būturime, bet jie daug gėdos daro katalikams. Sekmadieniais jie garbina Dievą bažnyčioje, bet tankiai tą pačią dieną, arba už dienos kitos padeda pašiepti tą Dievą, kurį neseniai garbino. Geriau gal tikti juos lyginti ne prie Petro, bet prie Judos Iskarijoto, kuris Kristų išdavė.

Toks žmogus, kuris padeda bedieviams pašiepti Dievą ir savo tikėjimą, turėtų atsiminti, kad jis negali juoktis iš Dievo neišstatydamas pats save ant juoko ir paniekos akys net ir pačių dievių. Nepatinka tau, jei kas pašiepia tavo nosį, ausis, rankas ar kojas; nepamirši niekuomet, jei kas išjuoks tavo protą, niekins tavo jausmus — bet, kuomet koks nedoras neišmanelis dergia Tą, kuris tau davė drabužį ir maistą, kūną ir sielą ir jam pritarsi, tas pats burnotojas negalės tavęs neįkinti matydamas, kad išsizadi to, kas tau turėtų būti brangiausia.

Kristus pagyrė Joną Krikštytoją. Pirmutiniai Jo žodžiai buvo: Ko išėjote į tyrus pamatyti? ar vėjo supamos nendrės? Taigi Jis gyrė Joną visą pirmą užtai, kad jis nebuvo kaip vėjo supamos nendrė, bet nepaisė pasaulio ir ėjo Dievo nurodytais takais, buvo Dievui ištikimas. Tokiu privalo būti kiekvienas katalikas, jei tikrai myli Dievą ir pat save gerbia.

MELSKIS

I
Melskis iš ryto, akys tik pravėrus. Dėkukui Dievui, kad vėl atsakėsi. Galėsi dirbti, gyvenimui džiaugtis. Viespačiui gelbstint, turtus dangi kurtis.

II
Melskis vidurdienį, nors valanda trumpa. Dėkukui Dievui, kad užlaikė sveiką. Prašyk, kad tasė protė Jis apsviestu. Valia sustiprintu, malonių suteiktu.

III
Melskis labiausia vakarui atėjus. Dėkuk už visą. Prašyk, kad rytojais. Taip pat išauštu, tu melsis galetum. Ir malda, darbais dangų užsiplintum.

Jonas Tarvydas

Patys Apsijuokė

Kovoje su Katalikų Bažnyčia jos priešai griežbiai įvairių priemonių: Meksikoje ir Rusijoje atvirai tikyba ir tikinčiuosius persekioja, o kitur daugiau naudojasi šmeižtais ir melais. Negalėdami visai Katalikų Bažnyčiai nieko padaryti, stengiasi įvairiais būdais pažeminti Bažnyčios atstovus, dvasišką. Neprotinga būtų, sakyti, kad nepasitaiko blogų dvasiškų, net aukštesniųjų tarpe, tokių pasitaikė ir pasitaikys. Bet nuo jų Kristaus Bažnyčia nežus, kaip nesutrukdė Apaštalų darbu jų tarpe atsiradęs vienas nedorėlis, Judas. Tat ir mūsų tikslas nėra ginti pavienius Bažnyčios atstovus, bet reikalinga parodyti, kokios blogos valios yra Bažnyčios priešai, grieždamies šmeižtų ir melų.

Pirm keletos savaitę anglų spaudoje pasirodė žinutė, būk paimta iš Madrido (Ispanijoje) laikraščio *El Sol*, nupasakojanti šitokią atsitikimą. Vienoje Madrido vienuolyno (nepasakoma kokio) mokykloje viena mergaitė (ir pavardės nėra) pamačiusi vieną kunigą (be pavardės) nedorai elgiantis su vienuole (be pavardės). Toji vienuolė įgrąšiusi mergaitę, kad niekam apie tai nesakytų. Vienok mergaitė neištekusi ir papasakojusi apie tai savo draugėms. Tuomet vienuolės pagavusios tą mergaitę ir baisai kankinusios, išbadžiusios akis, nutraukusios liežuvį, pagaliau užrakinusios į mažą kambarėlį, kad neišeitų. Kokiui tai būdu sužinojęs apie visa tai mergaitės tėvas, kurs taip iširdes, jog atbėgęs į vienuolyną nušovęs penkias vienuoles ir kelias dar sužeidęs.

Iš pat karto pamačius tą aprašymą laikraštį, galima buvo numanyti, jog tai, ar

gryna pasaka, ar kas nors begaliniai išpušta, iškraipytas: neminima nė vienuolyno, nė kunigo, nė nukentėjusios mergaitės, bei jos tėvo pavardės. Londono Katalikų laikraštis „The Universe“ tuoj kreipėsi Madridan ir *El Sol* redakciją, ar tai tikrai tiesa, ką jis skelbia. Ispanų laikraščio redakcija atsakė, jog apie tokį įvykį jų laikraštis nebuvo rašytas, neteko jiems nė kituose laikraščiuose kas nors panašaus pastebėti. Be to, Anglijos Katalikų Spaudos Biuras kreipėsi į Reuterio Telegrafo Agentūrą (ji tą žinią su kita agentūra paskelbė), dalyką išaiškinti ir atitaisyti. Reuterio agentūra atsakė, jog ją suklaidino jos Gibraltaro korespondentas, jog toji žinia — tai tik išsivajota pasaka.

Ispanų laikraščiai iš to dabar tik juokiasi, sako, anglų spauda greičiau apie Ispaniją sužinanti, negu jų pačių spauda. Žinoma, kairieji laikraščiai tą žinią atitaisė, bet kiti tuo nesirūpina, džiaugdamies, kad jiems buvo progos Katalikų Bažnyčią ir jos atstovus pažeminti. Pagaliau, kad ir atitaisyti, bet tą atitaisyti ne visiems betenka patėmyti.

Tat matome, kaip reikalinga atsargiai žiūrėti į protestantų ir laisvamanių laikraščių pranešėjimus.

(„Tėvių Draugas“)

KUNIGAS PRANCIŠKUS VENČKUS

Š. m. liepos mėn. 22 dieną Ryme Popiežiaus Grigorijaus universitete baigė sv. Teologijos mokslus daktaro laipsnį.

Naujasis daktaras yra iš pagarsėjusios kunigingumų (vienas net vyskupu buvo) Vėviržėnų parapijos, gimęs 1898 metais Upietėnų kaime. Jo tėvai ūkininkai, bet, ne tiek turtingi, kad savo vaikus būtų galėję į mokslus leisti. Kad ne dėdė, kunigas Pranciškus Bučnys, galima sakyti, Lietuva neturėtų poros gabių, aukštuosius mokslus baigusiu inteligentų.

Kun. Pranciškus Bučnys porą savo sesers vaikų leido į mokslus. Abu — Pranciškus ir Juozapas Venckai — 1918 metais Voroneže baigė Yčo gimnaziją.

Juozapas įstojo į Tėvų Jezuity universitetą Valkenbūrgė. Čia ėjo Filosofijos ir sv. Teologijos mokslus. Šiais metais baigęs universitetą ir įsišventė į kunigus.

Pranciškus 1922 metais baigė Kunigų Seminariją Kaune ir 1924 metais Lietuvos Universitete Teologijos mokslus, o šiais metais, kaip jau minėjau, įgijo daktaro laipsnį Ryme.

Katalikiškoji Lietuvos visuomenė už šiuos visapusiškai pasirodusius darbus žmones turi būti ypatingai dėkinga kun. Pranciškui Bučnui, kuris, davęs Lietuvai, ką galėjo duoti, šiais metais įstojo į sv. Pranciškaus I ord. vienuolyną. Dieve duok, kad visi Lietuvos kunigai pasektų kun. Pranciškaus Bučnio pavyzdžiu. („Rytas“)

Naujienos Katalikams

LIETUVA-SV. MERGELĖS MARIJOS ŽEMĖ

Nesenai buvo nuvykę į Ryką Lietuvos maldininkai. Sv. Tėvas Pijus XI juos priimdamas pasisakė, kad Lietuvos šali gerai pažįstas, nes anksčiau du kartu Kaune buvęs ir matęs ypatingą žmonių prisirišimą prie Sv. Mergelės Marijos, kuri daugely Lietuvos vietų stebuklais apsireiškianti; dėl to Lietuva esanti Sv. Mergelės Marijos žemė. Sv. Tėvas lietuvius maldininkus palaimino šiais žodžiais: „Nuo širdies ir su džiaugsmu laimiu jus, jūsų gimines, visus, kuriuos laikote savo širdyse ir atmintyje, jūsų miestus ir kaimus, iš kurių esate kilę, o taip pat ir visą jūsų brangią tėvynę, visą jūsų gražią Lietuvą!“

NAUJA BAŽNYČIA

KIRDEIKIAI. — Š. m. rugpjūčio 14 d. buvo pas mus Kirdeikiuose didelės iškilmės: J. E. Kaišėdorių Vyskupo J. Kuktos pašventintą Kirdeikiuose bažnyčią, kurią mes gan greit, būtent per vienus metus pastatėme. Kirdeikių parapija yra nauja parapija, sudaryta iš buvusios Linkmenų parapijos dalies, kuri liko čia lietuvių pusėj, padarius demarkacijos liniją tarp lietuvių ir lenkų. Čia kilusiems kirdeikiams buvo per toli į kaimynines bažnyčias, todėl nutarėme pasistatyti savo bažnyčią, tad savo nutarimą ir įvykdėme. Mūsų džiaugsmą padidino atvykimas į iškilmes mūsų Mylimojo Ganytojaus Kaišėdorių Vyskupo. Aukštąjį svečią sutiko pirmajame parapijos kaime gražiai apsidarę raiteliai, o prie pat Kirdeikių kaimo mūsų uolus kleb. kun. Breiva su kitais apylinkės kunigais ir didele procesija. Lai-

kinoje koplyčioje Vyskupas prakalbėjo į susirinkusius ragindamas pamylėti Katalikų Bažnyčią visa savo širdimi. Rytojaus iškilnių gražumą sunku ir aprašyti. Mūsų atmintyje jos ilgam laikui pasiliks. Iš koplyčios atlydėtas Aukštasai Ganytojas pašventino mūsų medinę bažnytelę ir paskui išsakyklos prabilo, pareikšdamas džiaugsmo dėl kirdeikių tokio prisirišimo prie Bažnyčios, ir skatindamas, kad visada būtumėte geri Sv. K. Bažnyčios vaikai. Po bažnyčios pašventinimo buvo iškilmingos Vyskupo mišios, kurių metu giedojo vietinis bažnytinis choras. Į pavarę kirdeikičiai išlydėjo savo Ganytoją-Vyskupą su dideliu nuosirdumu ir dėkingumu, kad jisai malonėję atlankyti mus vargūnais skurstančius lenkų pafrontėje. Visi kiti yra mūsų nuosirdūs, tad labai ačiū jam, kad jis mus aplankęs paguodė.

DIDŽIULIS KRISTAUS ISGANYTOJO PAMINKLAS BRAZILIUOJE

Brazilijos vyriausybė nutarė netoli savo sostinės Rio de Janeiro kalno Corcorado viršūnėje 750 metrų aukštumoje pastatyti Kristaus Išganytojo paminklą. Brazilijos tauta nori tuo pareikšti Kristui Išganytojui ir tautų Karaliui paklusumą. Paminklas bus labai didelis: vien Kristaus galva turės 6 metrus aukštumo. Ant paminklo bus užrašas: „Tavo meilėje ir tikėjime gyvena ir žydi Brazilijos tauta ir šalis.“ Paminklo projektą padarė architektorius Silva Costa ir dailininkas Londonski.

Bijokite trijų nelaimių: Dievo rūstybės, tėvynės išdavimo ir moteries meilės.—Kantas.

PATS NEUŽMIRŠK IR DAE BENT TRIMS SAVO PAŽISTAMIEMS PASAKYK, KAD IR JIE IŠSIRAŠYTŲ 1927 METAMS IS LIETUVOS PAVEIKSLUOTĄ DVASINIO TURINIO LAIKRAŠTĮ

„ŽVAIGŽDĖ“

„Žvaigždė“ kas mėnesį lankydama Jūsų namus, kiekvieną kartą Jums atneš malonių dvasinio turinio paveikslų, dvasią keliančių apsakymėlių, rimtų nurodymų vidujiniam gyvenimui, gražių atsakymų į svarbiausius skaitytojų klausimus.

„Žvaigždė“ duoda ir daug žinių iš plačiojo katalikų pasaulio, rašo apie tai, kas dedasi tolimose stambeldžių kraštuose, kam darbuojasi tūkstančiai pasišventusių katalikų misijonierių, teikia žinių apie paskutinių laikų šventuosius ir tt. ir tt.

„Žvaigždė“ yra švenč. Jėzaus Širdžiai pašventas laikraštis. Ją leidžia Tėvai Jėzuitai Kaune.

Per likusius 1927 metus „ŽVAIGŽDĖ“ trokšta ir jums nušviesti klaidžius dvasinio gyvenimo kelius ir, lyg toji Trijų Iliuzinių Žvaigždė, ji nori iškelti jus vesti prie karalių Karalius ir viešpatuojančiųjų Viešpaties.

„Žvaigždė“ kaina metams — 10 litų, o užsakydami savo giminėms Lietuvoje siųskite po 8 litus metams.

Adresas: „Žvaigždė“ Redakcija, Jėzuitų Namai, Kaunas, Lithuania.

LIETUVIAI!!

BALTIKO AMERIKOS LINIJA

tai pirmutinė laivinė bendrovė
Kurios Laivai Pralaužė Kelį Iš
Amerikos New Yorko

TIESIAI Į LIETUVOS KLAIPEDĄ

sinčiant du laivų pernai o jau net penkis šimet

KAINOS LAIVAKORČIŲ Į KLAIPEDĄ

Greičio klasė \$107.00
Ten ir atgal tikrai \$181.00
Turistinė III klasė \$117.00
Ten ir atgal tikrai \$196.00
Valdžios taksai atskirum.

LAIVŲ IŠPLAUKIMAI

„LITUANIA“ 11 Spal.-Okt.
„POLONIA“ 1 Lapkr.-Nov.
„LITUANIA“ 1 Lapk. 22
„POLONIA“ Gruodžio 6

KALEDŲ Laivas „POLONIA“ 6 Gruodžio-December

Ziniom Kriukitė ir Vietos Agentas Arj Bendrovė
BALTO AMERICA LINE
8 Bridge Street New York, N. Y.

LIETUVOS

Per BREMEN'Ą
Didžiausią ir Greičiausią
Vokietijų Garlaivį

COLUMBUS
arba kitais šios linijos laivais
Tik 3-nios dienos vandens
Pulktis 3-nios klasės kamb.

riai — tik miegamieji
NORTH GERMAN
LLOYD

65 State St., Boston, Mass.
Arba pas bilė vistin agentą

SUSIPAŽINKIT SU LIETUVOS VEIKEJAI

Nei viena tauta negali kilti kultūroje ir gerovėje be mokytojų vyrų ir moterų. Kiekviena kultūringa tauta gerbia savo mokytojus vyrus ir mokytojas moteris. Taip ir pas lietuvius turi būti.

Kiekvienas lietuvis turi žinoti apie savo tautos vadus. Kiekvienas Amerikos lietuvis privalo supažindinti savo vaikus su lietuvių tautos vadais. Jei taip nedaroma, tai reikia nustoti kalbėjus apie lietuvių išlikimą Amerikoje.

APIE LIETUVIŲ TAUTOS VEIKEJUS

YRA ĮVAIRIŲ PŪKIS VEIKALAS VADINAMAS

LIETUVOS ALBUMAS

Veikalas turi 436 puslapių, iš kurių 283 puslapiai skirti paveikslais

Kaina \$3.50 Užsisakykite
DARBININKAS
506 West Broadway South Boston, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN B. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: DOMESTIC YEARLY \$4.50 FOREIGN YEARLY \$5.50 DOMESTIC ONCE PER WEEK YEARLY \$2.50 FOREIGN ONCE PER WEEK YEARLY \$3.00

"DARBININKAS"

666 West Broadway South Boston, Mass. Telephone South Boston 0620

Amerikanizuoja Amerikiečius

Amerikiečiai mėgsta pašiepti Europos aristokratus ir paprastai pašiepia teisingai, bet, kaip labai tankiai yra, nepastebi savy tą, ką pašiepia kituose. Tiesa, čia neturime kunigaikščių, grafių ir baronų ir kitokių "šlektų," bet užtat turime Mayflower descendents, t. y. ainius tų, kurie atvyko ant laivo Mayflower ir išlipo pas Plymouth Rock. Jie savy skaito kaip ir kunigaikščiai. "Revoliucijos sūnus ir dukters," protestantai, kuklūs, airiai ir kitos mažesnės grupės — tai įvairių laipsnių J. Valstijų "šlektai." Kiti imigrantai — tai mažiau ar daugiau, ar nieko neverti pasturlakiai "aristokratai" akimis žiūrint.

Tie "aristokratai" — atvirai nepasidavę esą aristokratais. Jie paprastai prisidengia amerikizmo skraiste, o ta skraistė tokia elastinga, kad ją galima pridengti daugybę griekių, kokią tik nori manija, jei tik ji gana sena. Daug kalbama apie Amerikos melting pot, bet tame katile gal greičiausia tirpsta senosios manijos. Manijų atstovai jaučia, kad ne tik jų manijos, bet ir jie patys tirpsta ir prieš mirštant kiek galėdami gina savo aristokratiškąsias manijas sąmoningai ir nesąmoningai. Pav. toks Lathrop Stoddard bando sumedžioti tam tikrą ideologiją J. Valstijų "aristokratų" apoteozai, bet paprastai tie "aristokratiški" jausmai išsiliesia ne taip jau aristokratiškai ir susilaukia labiau apčiuopiamų pasipriešinimų. Taip neponiškai išliejo savo "poniškumą" jausmus p-lė Harriet L. Grosby, Lynn'o high school chemijos mokytoja. Anot Boston Evening American ji pasakiusi klaseje, kad "šioje šaly esą per daug foreinerių reprezentuojančių Europos atmosferą ir kad Lynn'e esą perpilna žydų ir kad ji, kaip Mayflower imigrantų ainė esanti tam priešinga.

Kažin kaip būtų tas incidentas pasibaigęs, bet p-lė Grosby nelaimėi būta toje klaseje kelių žydų mokinių. Jie pasikvietė advokatą Zack ir nuėjo su juo pas superintendentą Gruver protestuoti. Gruverio būta tikro amerikiečio demokrato ir jis privertė p-lė Grosby atsisakyti prieš visą klasę. Ji tai padarė.

Tų žydų mokinių pavyzdys yra sektinas. Amerikiečiais yra ne tik tie, kurie dėjo J. Valstijų pama-

tus 17-me ir 18-tame šimtymety, bet lygiai taip pat ir tie, kurie stato sienas ir deda langus 19-me ir 20-me šimtymety. Panašiuose, kaip su p-lė Grosby, atsitikimuse jie privalo tai drąsiai pažymėti.

Massachusetts'o Lietuviai Laukia

Nenorime, bet esame verčiami prabilti. Kaikuriuos centralinės apdraudos organizacijos — nežinia jau nuo kada — žada išgauti čia, leidžiantį kuopoms pilnai gyvuoti Massachusetts valstijoje, bet ligšiol nieko nepadarėta. Kuopos pačios to atlikti negali: yra tai Centrinio pareiga. Nariai pradeda nerimastauti, kaikuomet nevisai taktiniai, bet pamatuotai. Centrai turi subrusti. Jei čarterių gauti negalima, tai kuopos ir nariai turėtų apie tai žinoti. Jei čarteriai galima gauti, bet ligšiol negauta, tai irgi įdomu, kodėl negauta. Kam renka Centro Valdybos? Negerai, kuomet kuopos ir nariai pradeda kibti į valdybas — pamatuotai.

Degančios Kepurės

Daug yra kelių, kuriais laikraštis gali keliauti: galima rašyti sweet nothings — niekniekius ir sensacijas; galima kolyti redaktorius ir tuo būdu sudaryti "pakraipinę atmosferą;" galima akiai tarnauti kokiai nors siaurai idėjai ir per jos tankų rėfį kolti skaitytojams protinį, arba tikriau sakant beprotinį "abraką;" galima visus keikti ir prieš viską protestuoti ir tuo būdu įtikti minusams. Pigi ir pelninga tos rūšies publicistika. Gyvenimas eina savo, laikraštis gi savo keliu. Laikraštis neužkliudo gyvenimo realybių ir todėl skaitytojas niekuomet negautu progos nei girti nei peikti savo "organą." Tarp laikraščio ir gyvenimo kolizijos nėra, nes laikraštis neatvaizduoja gyvenimo. Kad laikraštis išrodytų šiek tiek gyvas, redaktorius paprastai išvelia į kovą su kitu tokiu pat redaktorium ir nerealiomis idėjomis muilina savo skaitytojų akis.

Kuomet laikraštis laiko gyvenimo pulsą ir drąsiai stato diagnozą, tuomet reirė dėjo J. Valstijų pama-

žių" laikų iš savo skaitytojų, vieni nuoširdžiai giria, kiti dar nuoširdžiau keikia: tu latras, tu bedievis, tu nedėkingas, tu ne lietuvis, ne demokratas, nebesiūkš daugiau savo laikraštį palaikio, aš vėlyk skaitysiu bedievių laikraštį... etc. etc. etc. Džiaugiasi redakcija toki

laiką gavusi, nes kuomet tikrai žino, kad laikraštis yra gyvas, kad pasiekia skaitytojų ne tik protus, bet ir širdis ir susilaukia iš jų atbalsių, Kiekviena "deganti kepurė" prisiūsta redakcijon yra užtikrinimu, kad laikraštis patinka tūkstantams ne fanizėjų.

Spalių 9-ta ir Rugsėjo 9-ta

1920 m., kuomet da silpnos Lietuvos negausingos karinės jėgos Lietuvą gynė nuo įvairių vidujinių ir išlaukinių nepriklausomybės priešių; kuomet lenkai apsimesdami lietuvių broliais, užvedė "broliškas" derybas Suvalkuose, tuo pačiu laiku kiti Lietuvos vaikai — išgamos darė planus kaip tuos "brolius" apvylus.

Rašalas da buvo nenu-džiūvęs nuo Suvalkų sutarties pasirašymo, kaip lenkų legionai vedami lietuvių išgamtų puolė Vilnių, kurį ir po šiai dienai laiko pagrobe.

1927 m. Lietuva nors kur kas yra stipresnė, bet jai įvairių pavojų yra nei kiek nemažiau, kaip 1920 m. ir štai atsiranda kiti Lietuvos vaikai, kurie, kaip ir pirmieji, nuduoda didelį savo motinos paunylėjimą ir jie bandomamėgdžioti garsųjį Pil-sudskio sebrą "maištininką" Želigovskį, tiksliai vietoje puolus Vilnių atimti iš lenkų kruvinų nagų, jie puolė Lietuvos banko skyrių Tau-

ragėje, pagrobdami 223,000 litų arba \$23,000.00 ir pasislėpdami Jurbarko miškuose.

Kaip daug mes esame gir-dėje iš mūsų "pažangiųjų" brolių, būk mes katalikai esą lenkams parsidavę, būk mes kalti, kad Želigovskis užgrobė Vilnių ir daug kitų įvairių įvairiausių kaltybių mums primetama. Kažin, ar ir šis Lietuvos socialistų šu-lų — kap. Majaus, mokyto Mikulskio ir Soltano Tauragės banko apiplėšimas ir pagrobimas ne Vilniaus nuo lenkų, bet lietuviškų dviejų šimtų dvidešimt trijų tūk-sančių litų bus katalikams primetamas? Mat kaip so-cialistai rūpinasi Lietuvos darbo žmonių skurdo naštos palengvinimu!

Kuomet kiekvienas tikras Lietuvos sūnus stengias ku, galėdamas palengvinti Vilniaus lietuvių politinį bei ekonominį būvį, kuomet Vilniaus vadavimo reikalas reikalauja mūsų didžiausios vienybės ir solidarumo, štai Lietuvos socialistai organi-zuoja tamsius kaimo bernus Lietuvos bankų plėšimui ir

tai vis daroma vardan darbo žmonių gerovės.

Nejaugi ir dabar neprasi-krapštys akys socialistų su-kvailintiems pasekėjams ir ne spirs jiems gerą kika ir ne pasiūs juos Trockini ku-gelį nešioti, vietoje mulki-nus darbo žmonelius ir orga-nizavus Lietuvos valstybės bankų plėšimą.

Lietuvi tėvynaini! Minėdami Vilniaus užgrobimo liūdnas spalių 9-tos dienos sukaktuves, atmintime savo brolius, tikruosius Lietuvos sūnus, paguldžiusius savo galveles Vilniaus gynimo nuo lenkų užpuolimo metu. Taipgi atmintime ir tuos Lietuvos sūnus, kurie eidami valstybės jiems pavestas pareigas, krito aukomis Tauragėje nuo lietuviško socialisto kulkos.

Spalių 9-tą atmintime juos savo maldose, prašyki-me, kad mielaširdingasis Dievulis duotų jiems dan-gaus karalystę, nes jie žuvo gindami mūsų gimtąjį kraštą — seną mūsų Tėvynę Lietu-va.

Jei da kuri kolonija nėra prisirengus spalių 9-tą tinkamai paminėti, prašome pasi-skubinti tai padaryti, nes laiko jau nedaug liko.

Kas jaučias lietuvių esąs, keno gyslose plaka lietuviškas kraujas, tas tikrai pasi-stengs, kad Vilniaus len-kais užgrobimo dienoje pa-darius kokį nors naudingą darbą, kuris paskubintų vil-niečių išliuosavimą iš lenkų žėgrijos.

Fed. Sekretorijatas

KUN. F. JUŠKAITIS

Cambridgians N. P. P. švč. lietuvių par. klebonas, rugsėjo 19 d. mi-nėjo savo 10 metų kunigavimo sukaktuves. Kun. F. Juškaitis dar tebestudentaudamas pasižymėjo naudingais mūsų išeivijai darbais. Pasakė kaip tik anais laikais daug naudingų prakalbų. Labai daug dirbo Moksleivių, Vyčių, o ypač Blaivininkų or-jose ir būdamas jų valdybose ir redaguodamas moksleivių ir blaivininkų organus. Dar-bavosi ir kitose mūsų organizacijose ir tebedarbuoja. LDS. jam ir-gi yra arti prie širdies ir ją nuoširdžiai remia. Sutvarkė ir išaugino Cambridgians parapiją. Radęs apie \$50,000 parapijos skolos ją ma-žino ir parapijos turtą augino. Papuošė bažnyčią naujais įtaisais ir nupirko Seseirims namą. Jau antras metas kaip pavyzdinai gyvuoj-a parapijinė mokykla kur ir mokytojauja Nukryžiuoto Jėzus Sese-rys. Parapija skolų turi tik apie \$18,000. Gerb. jubiliejaui linkime ilgiausių metų. Parapijonys savo klebono pagerbimui surengė vaka-riene, rugsėjo 25 d. šios vakarienės aprašymas tilps sekanciam nu-mety.

URAGANAS

Vertė V. T.

Išgirdus skambutį, virėja išėjo iš virtuvės, atidarė duris ir įleido į vidų Kirilą Brevkovą, atėjusį svečiotis pas šeiminką Terentjevą.

Kirilas Brevkovas buvo vyras augalotas; bal-sas jo buvo skardus, juokiantis, veidas linksmas, atviras, papuoštas šviesiai raudona nosimi ir žai-zaruojančiomis akimis.

Užtekdamo vieno žvilgtelėjimo į šitą trikam-pį, kurio viršūnės sudarė dvi akys ir nosis — ir jau galima buvo pasakyti, kad Kirilas Brevko-vas gyvena šiame pasaulyje be jokio rūpesčio, linksmai, daug valgo, daug kalba, visur randa medžiagos pasilinksinti ir kad bendrai visas jo gyvenimas yra lydimas laimingų, neidėjinių juo-ku, labai retu mūsų amžiuje.

— Labas, Pelagėja! Kaip laikaisi?
— Dėkui, ponuli. Prašau toliau!
— Palauk, palauk... E!... Bet kas gi tokio su tavim, ciocyt?!

Jis pagrobė rankomis raudoną, karštą nuo virtuvės kaitros Pelagėjos veidą ir pasuko į švie-są.

— Juk tu, ciocyt, į žmogų nepanaši! Bene sergi?

— N... ne! — sumurmėjo išsigandusi Pelagė-ja. — O gal-kas yra?

— Juk tu nubalusi, kaip drobė... Tikras la-vonas, nors į grabą dėk. Bene karštlige būsi sir-gusi?

Tamsiai raudona Pelagėja tikrai išbalė, ir matyt buvo, kaip šiurpulys ją nukrėtė.

— Nejaugi sirgčiau!?

— Ciocyt! Jei kas kitas, nepažįstamas, sutik-tų dabar tave, tai tikrai palaikytų šmėkla arba launie. Pati tu baltytelatė, o akys dega, tartum drugys krėstų. Na ir sumenkėjai, sunykai...

Virėja atsiduso, pliaukšterėjo drūtomis ran-komis ir susirūpinusiai nuguženo į virtuvę, o Ki-rilas Brevkovas, palydėjęs ją linksniu, šviesiu žvilgsniu, įėjo į svečių kambarį.

Čia ji pasitiko dvylikos metų berniukas Gri-nės?

sa. Mandagiai pasisveikinęs su įėjusiu, jis pa-sakė:

— Liabas, ponas Kirilas. Tėvelis tuoj išeis. Kirilas Brevkovas, padaręs rimtą ir niurų veidą, pirštugalais prisitartino prie Grišos ir sa-mokslininko balsu prašmūždėjo:

— At pasisakiai tėvui?
— Ką tokio?
— Kad tu neprileistas prie egzaminų.

Griša bailiai žvilgtelėjo į blizgančias Brevko-vo akis.

— Kaip tai neprileistas?! Aš prileistas.

— Ta-aip? — nutiesė Brevkovas. — Tamsta taip manai? Na, tai sveikinui! Laimingas, kas tiki... Che-che!...

Jis atsisėdo kėdėn ir, nuduodamas didelį nu-liūdimą, nuleido galvą.

— Gaila man Tamstos, Griša... Įkliuvai ne-gražion istorijon...

K ko—kion?

— Ogi tokion, kad aš šiandien kalbėjau su jū-sų direktorium Urugvajevu. "Kaip sekasi, — klausiu: — Grigui Terentjevui?" — "Labai blo-gai," — sako. — Posėdyje nutarta neprileisti ji prie egzaminų." Mat, kokie dalykai, ponaičiuk!

Jei Griša šiek tiek akyliau būtų išžiūrėjęs į Brevkovą, tai būtų patėmijęs, kaip virpėjo jo pil-nos lūpos ir kokių linksnumu spindėjo jo dei-mantinės akutės... Bet Grišai dabar nebe tas rū-pėjo. Įtraukęs galvą į siaurus pečius, jis ty-liai nudireno į savo kambarį, šnibždėdamas at-ėjusį jam galvon sakini: — Viešpatie! Tavo ran-kas atiduosiu mano sielai!

II.

Į kambarį įėjo pats Terentjevas ir nuoširdžiai pasisveikino su svečiu.

— Labas, Kirilai! Tuoj ir žmona išeis. Atėjo ir žmona.

Tai buvo liesa, geltonplaukė moteriškė su aukštai ties kakta iškeltu plauku kuodu.

— A, ponai Ona! Labai džiaugiuos išvydes Tamstą! Prašau rankutę. Ar senai Tamsta iš užsienio?

— Užvakar.

— Ir žvilgtelėjęs į vyrus, dirbtinai ramiu to-nu paklausė:

— O jūs, ponai, kaip praleidote laiką be ma-nės?

Kirilas Brevkovas norėjo pasakyti, kad pir-mą kartą dabar matė vyrą nuo jos išvažiavimo užsienin, bet laukiantis ponios Onos veidas pa-sirodė jam tokiu keistu, kad jis, tartum ka slėp-damas, pasakė:

— Visą ko pasitaikydavo.

— Nejaugi? — kažkaip nepaprastai nusišyp-sojo ponai Ona. — Štai kaip!

— Prie progos! — atsikreipė Brevkovas į vy-rą. — Vakaraš sutikau tąją lenkė!

— Kokią? — nustebė Terentjevas.

— Nagi tąją, žinai... kaip ją ten... Stasė, kuriai tu suknele apipylei tuomet vynu. Prisi-minė ir tave.

Tai sakydamas Brevkovas reikšmingai mirk-telėjo Terentjevui.

Bet šiam nereikėjo ženklo: Terentjevas gerai pažino linksmą būdą savo draugo šposininko ir todėl pasiryžo palaikyti jo sumanymą.

Jis padarė nusigandusį veidą ir pagrasė Brev-kovui pirštą.

— Kirilai! Juk tu pasižadėjai tylėti.

Kirilas pražydo. Mistifikacija patyko puikiai.

— Tylėt? Bet juk aš žinau, kad p. Ona mote-riškė pažangi ir todėl atleis vyrams jų mažus pra-sižengimus tuo labiau, kad tai didelių pinigų ne-kainuoja. Kiek tu tuomet užmokėjai? Ar tik ne šimtą keturiasdešimt?

— Šimtą keturiasdešimt, — patvirtino Terent-jevas. — Be to, tarnams išmėčiau dešimt.

Žmona žiūrėjo tai į vieną, tai į antrą, bet, pagaliau, neiškentusiusi suuko:

— Abu jūs meluojate! Norite pasijuokti ir paerzinti mane.

Brevkovas niekuomet negalėdavo sutikti, kad jo "šposai" taip lengvai būtų išpėjami.

— Mes juokaujame? Cha-cha! Gerai! Taip, p. Ona, mes juokaujam! Ne palaikyk, Tamsta, mūsų žodžių rimtais.

Truputį patylėjęs, jis vėl atsikreipė į Terent-jevą:

— O žinai, kas link tos ispanės Marenitos tai jau tavo gryna teisybė!

Terentjevas jokios ispanės Marenitos nepa-zino, bet dabar jis tartum prašvito:

— Matai, aš sakiau, kad mano tiesa. (Bus daugiau)

KAS DĖDASI KINJOJ

Kas jau dabar Kinijoje? Kas ten per šiuos mėnesius? Ten mes buvome mūšais ir kūrėme Kinijos karas ir kas prieš ką kariauja.

Taigi, revoliucijai auvertus, Kinijai monarchija 1911 m. d. tapo valstybė. Pairo. Atsakyti provincijai (sričių) gubernatoriai neklausė respublikoniskos centro vyriausybės. O didžiausios, toliau gulinčios provincijos, Tibetas ir Mangolija, visiškai atsiskyrė ir pasiskelbė nepriklausomomis valstybėmis.

Likusių 18 provincijų gubernatoriai nors formaliai neatsiskyrė, bet ištikro elgėsi kaip ir nepriklausomai. Daugumą jų turi mažesnę ar didesnę savo kariuomenę. Turintieji stipresnės kariuomenės gubernatoriai pamažu užvaldė silpnesnias provincijas. Tuo būdu susidarė du stiprūs centrai: šiaurėje Mandžurijos gubernatorių Čangsolinas, o pietuose Kantono (didžiausias) ir turtingiausias Kinų miestas su uostu) vadas Sun Yat Senas. Jis buvo demokratas su socialistinėmis pažiūromis. Jo tikslas išvyti iš Kinijos įsivyravusius svetimuosius ir sudaryti vieną tautišką demokratiską valdžią. Bet jam nepavyko įvykdyti savo užmanymą. Jis mirė 1924 metais. Jo darbą varė toliau jo įsteigtoji partija Kuomintang. Kantoniečiams pavyko sudaryti didelę stiprią kariuomenę, kurios vyriausiu vadu buvo generolas Čankaiškas. Čankaiškas greitais žygiais užkariavo visą pietinę Kinijos dalį.

Šiaurinė dalis su sostine Pekinu pamažu pakliuvo Čangsolino galias. Pagaliau, kantoniečių kariuomenė susirėmė su Čangsolino kariuomenės jėgomis. Čankaiškas geriau vyko. Jis keliose vietose sumušė Čangsolino generolus pradėjo stumti juos šiaurėn. Rodėsi, kad Kantoniečiai greit užkariaus visą Kiniją ir įvykdys Sun Yat Seno sumanymus. Tokia padėtis buvo šių metų pradžioje.

Bet čia likimas nulėmė kitaip. Sun Yat Senas buvo susibičiuliavęs su bolševikais. Maskva daug jam padėjo pinigais, karo medžiaga ir kitais būdais. Sun Yat Senui mirus, bolševikų įtaka dar padidėjo. Jų agitatoriai, kurių vadu buvo apsikratus, Maskvos internacionalo atstovas — Borodinas, platinė komunizmą ir organizavo komunistinę partiją. Komunizmas vis labiau įsigalėjo. Kuomintango vadovybėje taipogi buvo nemaža komunistų.

Šitai labai nepatiko vyriausiajai kariuomenės vadui Čankaiškui ir kai kuriems Kuomintango nariams. Čankaiškas pareikalavo, kad komunistai būtų pašalinami iš partijos, iš kariuomenės ir kitų vietų, ir kad būtų nutraukti santykiai su Maskva. Nemaža vadovaujamų asmenų iš kantoniečių jam viduje ramu.

Kas jau dabar Kinijoje? Kas ten per šiuos mėnesius? Ten mes buvome mūšais ir kūrėme Kinijos karas ir kas prieš ką kariauja. Taigi, revoliucijai auvertus, Kinijai monarchija 1911 m. d. tapo valstybė. Pairo. Atsakyti provincijai (sričių) gubernatoriai neklausė respublikoniskos centro vyriausybės. O didžiausios, toliau gulinčios provincijos, Tibetas ir Mangolija, visiškai atsiskyrė ir pasiskelbė nepriklausomomis valstybėmis. Likusių 18 provincijų gubernatoriai nors formaliai neatsiskyrė, bet ištikro elgėsi kaip ir nepriklausomai. Daugumą jų turi mažesnę ar didesnę savo kariuomenę. Turintieji stipresnės kariuomenės gubernatoriai pamažu užvaldė silpnesnias provincijas. Tuo būdu susidarė du stiprūs centrai: šiaurėje Mandžurijos gubernatorių Čangsolinas, o pietuose Kantono (didžiausias) ir turtingiausias Kinų miestas su uostu) vadas Sun Yat Senas. Jis buvo demokratas su socialistinėmis pažiūromis. Jo tikslas išvyti iš Kinijos įsivyravusius svetimuosius ir sudaryti vieną tautišką demokratiską valdžią. Bet jam nepavyko įvykdyti savo užmanymą. Jis mirė 1924 metais. Jo darbą varė toliau jo įsteigtoji partija Kuomintang. Kantoniečiams pavyko sudaryti didelę stiprią kariuomenę, kurios vyriausiu vadu buvo generolas Čankaiškas. Čankaiškas greitais žygiais užkariavo visą pietinę Kinijos dalį. Šiaurinė dalis su sostine Pekinu pamažu pakliuvo Čangsolino galias. Pagaliau, kantoniečių kariuomenė susirėmė su Čangsolino kariuomenės jėgomis. Čankaiškas geriau vyko. Jis keliose vietose sumušė Čangsolino generolus pradėjo stumti juos šiaurėn. Rodėsi, kad Kantoniečiai greit užkariaus visą Kiniją ir įvykdys Sun Yat Seno sumanymus. Tokia padėtis buvo šių metų pradžioje. Bet čia likimas nulėmė kitaip. Sun Yat Senas buvo susibičiuliavęs su bolševikais. Maskva daug jam padėjo pinigais, karo medžiaga ir kitais būdais. Sun Yat Senui mirus, bolševikų įtaka dar padidėjo. Jų agitatoriai, kurių vadu buvo apsikratus, Maskvos internacionalo atstovas — Borodinas, platinė komunizmą ir organizavo komunistinę partiją. Komunizmas vis labiau įsigalėjo. Kuomintango vadovybėje taipogi buvo nemaža komunistų. Šitai labai nepatiko vyriausiajai kariuomenės vadui Čankaiškui ir kai kuriems Kuomintango nariams. Čankaiškas pareikalavo, kad komunistai būtų pašalinami iš partijos, iš kariuomenės ir kitų vietų, ir kad būtų nutraukti santykiai su Maskva. Nemaža vadovaujamų asmenų iš kantoniečių jam viduje ramu.

Tuo tarpu, bolševikų bičiuliai, pasilikę Hankou, pamažu įsitikino, kad su komunistais netoli nueisi. Komunistai kėlė minias ir stengėsi visur pagrobti valdžią savo rankoms, kad pagaliau sukelti socialę revoliuciją. Hankou valdžia, nors buvo bolševikams palanki, bet toli gražu ne komunistai. Ypač komunistų nemėgo Hankou kariuomenės vadas, generolas Fynjujsian. Jis net slapta tarėsi su Čankaišku, kad susidėję kartu pašalintų Hankou vyriausybę ir išvytų komunistus. Pagaliau, liepos mėnesį, Hankou valdžia nutarė nutraukti santykius su Maskva ir išvyti komunistus. Maskvos atstovai Borodini išakytą išvaizdinti, o komunistus pradėta šalinti iš visų vietų, kišti į kaledėjimus ir žudyti. Greitu laiku Hankou nuo komunistų visiškai nusišalė.

O Nankinui, tuo tarpu nevyko. Čankaiškas liepos gale ir rugpjūčio pradžioje pralaimėjo keletą svarbių mūšių prieš Čangsolino generolus ir buvo priverstas pasitraukti. Nankino vyriausybė atėmė pralaimėjusiam Čankaiškui vyriausią vadovybę ir pasiūlė vadovauti vienai kariuomenės daliai. Čankaiškas užsigavo ir nesutiko. Jis nutarė visai pasitraukti. Pasiėmęs kelis šimtus ištikimų sau kareivių ir 500 tūkst. svarų pinigų, jis išvažiavo iš Nankino.

Čankaiško kariuomenė visai pairo. Čangsolinas pradėjo žengti pirmyn. Paskutinėmis žiniomis, Čangsolino kariuomenė jau paėmėsi Nankiną. Tokiu būdu, kantoniečiai del savo suskilimo prakišo. Bet dabar, Hankoviečiams išvairius komunistus ir pasitraukus Čankaiškui iš Nankino, išnyko svarbiausios abiejų sparnus skiriančios priežastys. Todėl galimas daiktas, kad Kantoniečiai vėl susivienys. Bet ar pavyks jiems vėl atsigręžti prieš Čangsoliną — nežinia.

Tačiau karas Kinijoje eis dar ilgai. Kuo pasibaigs ir kada, sunku pasakyti. Kai paties karo, tai nereikia manyti, kad jis būtų labai baisus. Karas ten eina tik ties didesnėmis upėmis, geležinkeliais ir pajūry. Šalies menų iš kantoniečių jam viduje ramu.

Kalifornijos įstatymai reikalauja, kad pora eidama moterystės tuoman, prieš leidimo gavimą per tris dienas skelbtų viešai savo pasiryžimą. Dangelis to nenori daryti, tai smunka Meksikon žentis. Čia matome kaip teisėjas "šlibavoja" porą iš San Diego.

PADAVIMAS

Kartą Lietuvos kunigaikštis Gediminas važinėdamas po Lietuvą privažiavo kaimą, kur vienas ūkininkas sėjo žirnius. Jis sėdamas nuolat žiūrėdavo į Dangų. Privažiavęs kunigaikštis klausia: "Delko tu sėdamas žiūri nuolat aukštyn? Ką tai reiškia?" Ūkininkas atsakė, kada jis matęs naštą krintant, tai sėjas o kada nematęs krintant — nešėjas. Kunigaikštis pamąstęs tarė: "Jei tu esi toks išmintingas, tai pasakyk kada tu mirsi?" Ūkininkas kunigaikščiui atsakė, kad jis mirsias per Kalėdas. Tada kunigaikštis tarė: "Jei tu žinai savo mirtį, tai pasakyk kada ir aš mirsiu?" Ūkininkas jam pasakė, kad kunigaikštis mirsias per Vėlykas. Nustebęs kunigaikštis klausia: "Pasakyk ar negalima būtų išsigelbėti nuo mirties." Tada ūkininkas pasakė, kad tik tuomet išsigelbėsias, jei Vėlykų dieną jis eisias vogti.

Po kiek laiko kunigaikštis sužinojo, kad tas ūkininkas su kuriuo jis kalbėjosi jau mirė. Su didžiausiu nekantrumu laukė Vėlykų ir nutarė eiti ir pavogti arklis, o paskui vėl grąžinti.

Kunigaikštis nusivilkė savo rūbus, apsirėngė paprastais ir eina pas ūkininką vogti. Atėjęs sustojo gale tvarto ir žiūri pro saspargą ar ką nepamatys. Pamąstęs žmogų iš kito galo tvarto bežiūrinti, kunigaikštis klausia: "Kas tamsta esi?" Ne pažįstamas atsako, kad esąs irgi vagis. "Tai mudu šią naktį draugausiva" — tarė kunigaikštis. Abu eina prie tvartų ir mano sau kaip tą arklį išvedus iš tvarto. Kunigaikštis nuėjęs prie durų pradėjo jas laužti, bet išgirdęs ateinantį ūkininką

Kinija pergyvena, tai, ka Europa yra pergyvenusi prieš kelis šimtus metų. Ir Europoje ne tik viduramžy, bet ir naujesniais laikais, kaip šešiolikame, septynyliktame šimtmečiu, ejo nuolatiniai vidaus karai, kol susidarė didelės stiprios tvarkingos valstybės. Ką Europa yra pergyvenusi prieš porą šimtų metų, Azija pergyvena dabar. ("Mūsų Rytus")

APKALBOS IR MEILĖ

DVIEJŲ AKTŲ OPERETA

(Tėsinys) HOSIA

Daina Nr. 2

"VAI DARBE, DARBE"

(Gaida: "Vai varge, varge")

1. Vai darbe, darbe sunkus darbeli, Kada aš tave vargšas užbaigsiu, Kada aš tave vargšas užbaigsiu.
2. Nuo anksto ryto iki pat nakčiai, Aš prakaituodams dirbu darbelius. Aš prakaituodams dirbu darbelius.
3. O jei sustoji aš pailsėti, Tuoj visi rekia: Raulai eik dirbti, Tuoj visi rekia: Raulai eik dirbti.

(Užbaigęs dainą, sunkiai atsidūsta, pasirango ir pro vartelius išeina. Iš gričios išeina Paulina.)

PAULINA. — Raulai! Aš vandens neturiu! (Dairosi). Kur tu? Nėra, gal vėl kur užmigo. (Prieina prie šulinio, pasisemia vėdra vandens ir nešasi į gričią.) Dar aš tokio tinginio bėrų nemačiau. (Ieina į gričią. Iš lauko pro vartelius ateina Barbora.)

BARBORA (apsidairius). — Kaip pas jus švaru. Kiemas gražiai nušluotas, darželis gražiai ištaisytas, bet nestebėtina, mat šimtet dvi merginas pasisamdė. Ale, ką aš negaliu sužinoti, tai kam jie tą antrą merginą pasisamdė. Girdečiau, kad ji iš miesto. Ir tu man sakyk, kaip Paulauskai ją galėjo samdyti. (Iš gričios išeina Ona.)

ONA. — O, tai tu čia Barbut! Sveika gyva!

BARBORA. — Sveika, sveika kaimynkėle. Eju pro šalį, sakau, užbėgsiu ant valandėles. Kaip visi sveiki esate?

ONA. — Visi sveiki, dėkui Dievui. Priesėk truputį. (Abidvi susėda.)

BARBORA. — Dėkui, širdėle, bet aš neturiu laiko.

ONA. — Kur taip skubini? Kas gero girdė?

BARBORA. — Ale, širdėle tu mano, ką aš gale sodžiaus gyvendama girdėsiu. O kas pas tamstos girdėt? Matau dar vieną merginą pasisamdė.

ONA. — Taip. Nebūtum samdė, bet mergina atėjus pasisūlė, tai ir pasamdė.

BARBORA. — Taigi, taigi — bet kažin koki ji bus.

ONA. — Labai gera mergaitė. Darbšti, paklusni, visai nesigailėsime, ją pasamdė.

BARBORA. — Nesigailėti, bet turbūt gailėsitės.

ONA. — Kodel?

BARBORA. — Iš kažin kur atėjo ir pasamdė. Aš jau žinau tokias, kurios atėję visam sodžiui padaro gėdą.

ONA. — Už Rožę aš atšakysiu.

BARBORA. — Atsakysi. O nieką apie ją nežinau. Nežinau nė iš kur ji atėjo, nė kas ji per viena. Aš jau truputį apie ją sužinojau. Žinai, širdėle tu mano, Jurgis, mano brolis dirba Smilgių paštoje. Jis man sakė, kad vakar Rožei Daugaitėi, buvo atvirutė. Ir jis man pasakė kas ten buvo parašyta. Mat jis antrąją beskaitydamas visą perskaitė.

ONA. — Tai negerai, juk nuodėmė kitų laiškus skaityti.

BARBORA. — Tai matai, širdėle, tenai ne laiškas buvo, bet atvirutė. Ir ką tu manai jis man pasakė: Sako, parašyta: "Mama tau viską dovanuoja, grišk namo." Tai matai, širdėle, kas nors yra užslėpta. Bet aš sužinosiu. O jums tai mat nerūpi, ką į savo namus priimat. Beje, jūsų darželis šimet labai gražus.

ONA. — Nekurie žmonės tai per daug rūpinasi svetimais reikalais.

BARBORA. — Tik jau ne aš, širdėle, ne aš. Tik nenorėčiau, kad ji tamstoms ir visam kaimui gėdą padarytų. (Ieina iš lauko Juozas.)

JUOZAS. — Kas pėda padaryt? BARBORA (atsisėdama). — Žinai, nas Paulauskai, aš tik pasakiau, ką girdėjau.

JUOZAS. — O ką gi tu girdėjai?

BARBORA. — Tai žinai, apie tą jaunąją merginą, Rožę.

JUOZAS. — Ale, kad jūs ir atsimot. Mergina dar mensesio pas mane neiškvė, jo visą jos gyvenimą jau sužinojote.

BARBORA. — Dar ne visą, kaimynėle. Ir aš jau žinių nerėnu, tik norėsiu pasakyti ką girdėjau. Jūs pasisamdėte merginą apie kurią nieko nežinote. O aš nujaučiau, kad ji yra neteisinga.

JUOZAS (atsisėdamas prie šulinio). — Aš pasamdžiau tai mano dalykas, o ne jūsų. Ji pas mane dirbs, ne pas kitus.

BARBORA. — Matai, norėjau tamstas perspėti, o tamstos supykote.

ONA. — Niekas nesupyko, Barbut, bet nereikia žmones apkalbėti.

BARBORA. — Aš jau, širdėle, nė vieno neapkalbu. Ką girdėjau tą pasakiau. Na, tai aš skubėsiu, dovanokite, kad atitrūkdžiau. Sudiev, kaimynėliai, sudiev. (Ieina.)

ONA. — Sudiev, Barbut. Juozai, tu ją supykde.

JUOZAS. — Supykde? Tai jai liežuvis ją supykde. Aš nesuprantu, kodėl nekuri žmonės taip rūpinasi svetimais reikalais. (Atsistoja, pasisemia vandens, atneša, užsirūko pypkę ir išėdamas pro vartelius kalba.) Na, eisiu baigt ratus taikyti. Rytą, motin, važiuosim į turgų.

ONA. — Ar anksti?

JUOZAS. — Reikėtų išvažiuoti anksti. O kur Rožė?

ONA. — Ji turbūt darželį taiso.

JUOZAS. — Ką gi ta Barbora apie jį pasakė?

ONA. — Ale, ką ten... paplepėjo nieką ir išėjo.

JUOZAS. — Ji tai tikras "laikraštis", viską sužino ir paskelbia. (Ieina.)

ONA. — Eisiu į gričią žūrēt vakarienei. (Ieina į gričią. Ieina Rožė.)

ROŽĖ. — Gražus bus mano darželis. Aš gėles pasodinai, palaisčiau, Dievas užaugins. Čia bus smagu metelius praleisti. Tikrai, Dievas mane atsiuntė pas gerus šeiminius. Jaučiuos kaip namie. Namai! Aš kaip gaudau, kad toli nuo jų tureju pasislyti kol žmonės užmirs kalbas. Čia gal užmirsiu praeiti. Užmirsiu padarytą klaidą. Padariau klaidą, ir dėl žmonių kalbų tureju čia, toli nuo namų iekioti prieglaudos (Pauza). Kaip gražiai, (žiūri į vakarus) saulutė leidžiasi. (Dainuoja.)

Daina Nr. 3

SAULELĖ RAUDONA

Muziką M. Petrausko

1. Saulelė raudona vakaras netol, Pailėsk mane motinėle su saule namole (2)
2. Eisiu į darželį skinsiu tris gėleles, Skinsiu broliui ir tėveliui ir savo berneliui (2)

(Iš gričios išeina Ona.)

ONA. — Ale, ištikrųjų, tu, Rožyt, gražiai dainuoji.

ROŽĖ. — Tamsta, šeimninke, visuomenė mane giri. Ar matei kaip aš darželį ištaisau.

ONA. — Nemačiau, bet nujaučiu, kad šimet mūsų darželis bus iš visų gražiausias.

ROŽĖ. — Eikim pažūrēt. (Atsistoja.)

ONA. — Man net Barbora, sakė kad mūsų darželis gražus.

ROŽĖ. — Kokia Barbora?

ONA. — Ar tu jos nepažįsti? Mes ja vadiname: "Raimo laikraštis". Ji labai greitai su žiniomis. (Abidvi nuema į darželį. Ieina Raulas atsisėda prie šulinio, sunkiai atsidūsta.)

RAULAS. — Oj, oi, kaip nuvargau. Truputį užmerksiu akis. (Atslošia į šulinį ir pradeda anksčiau. Iš darželio pasigirsta Rožės daina. Raulas atsisėda ir klausosi dainos.)

(Bus daugiau)

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

WORCESTER, MASS.

Šios vakare, 18 diena, 8. Maironio Parko B-vė turės savo metinę vakariene. Šv. Kazimiero bažnytinėje salėje. Žmonių prisirinko daugias, netgi kitais metais, nors įžangos buvo ir doleris. Susirinkus svečiams ir kleb. kun. J. Jazviciui atkalbėjus maldą, b-vės pirmininkas p. Reinikis perleido, kaip vakaro vedėją, ad-vakata A. Milerį.

Vakariene buvo labai soti ir gerai pagaminta. Nu ir davė nesigailėjant. Garbė už tai priklanso nolioms gospadinėms — b-vės pirmininkas, Bačinskienė, Šėnkienė, Ulevičienė, Reinikienė ir Giežienė. Prie stalų patarnavo merginos — b-vės šerininės. Tikrai garbė susipratę mergaitės! Laikė vakarienes griežė orkestra, vedama gabans muziko. Tai viena po būni rimčiausia muzikale lietuvių organizacija. Prie jos priklanso taip-gi mergaitės, kaip guvios smuikininkės.

Pasitotinus valgiais, kurių buvo didelė gausybė, prasidėjo programa. Kalbėjo svets kun. Čaplikas, ragindamas visus b-vę remti, nes ji aprūpi-ta šio miesto lietuvių pikni-ky ir mandymosi vieta. Kitas kalbėjo irgi svets kun. S. Vėmbre, apibrieždamas šios b-vės svarbą jaunimo gyven-

imė. Pagaliaus kleb. J. Jazvicius apibūdino b-vės organizavi-mo eigą. Iš pasauliečių labai prielankiai ir gražiai apipiešė b-vės veikimą ir svarbą pp.: Budrevičius, aptiekorius, Rim-ša — b-vės vice-pirmininkas, Tribandis ir Pelicjanskas — seni jos šerinininkai. Vakariene b-vei duos pelno virš \$100. Prie progos nepamiršta ir-gi seserų Kazimieriečių, Pažais-lyje. Geraširdžiai vakarienes svečiai suteikė joms dovanėle — aukų. Po \$1.00 aukavo: M. Čivinskas, Z. Kazlauskas, P. La-zoraitis, A. Mileris ir p. Budre-vičius. Viso smulkiais \$16.25. Visiems svečiams ir aukavu-siems širdingas aciu!

Vl. Rimša

DETROIT, MICHIGAN

Parėmė Parapija

A. Katarzys ir A. Noreika, anglininkai pristatė šv. Jurgio parapijai anglių visai žiemai, neimdami jokio pelno. Parapi-jai liko graži suma.

Taipgi nauji biznieriiai pasi-žadėjo visiems lietuviams gerai ir teisingai pasitarnauti. Tad kreipkitės pas juos šiais adre-sais:

East Side 9503 Cardon Ave.
West Side 1916 — 25th St.
šv. J. P. K-tas

KOMPOZITORIAUS A. ALEKSIO DAINOS

VIENAM BALSUI PRIE FORTEPIJONO

1. Ak, myliu tave 75
2. Bernužėl, nevesk pačios 50
3. Graži čia girazė 50
4. Meilė 40
5. Meilė uždegta krūtine 65
6. O pažvelgi 50
7. Visuomet širdis surakinta 60
8. Penkios linksmos dainos \$1.00

DUETAI

9. Moterų Sąjungos Imnas 50
10. Skrenda, lekia mūsų mintis 75
11. Trisdesimt dainų \$1.50

MISRAM CHORUI

12. Ginkim šali Lietuvos 50
13. Giesmė į šv. Kazimerą 50
14. Lietuvos Vyčių Imnas 25
15. Pirmyn į kovą 50
16. Mes grįšim ten 75
17. a) Išauš vasarėlė,
b) Tu mano mergelė,
c) Išbėgo mergytė 50
18. a) Kaip aš buvau jaunas,
b) Žiūrai anksei rytų,
c) Aš užgimiau Lietuvoj 50
19. a) Eikš mano mergele,
b) Aš sutikau žydėlį,
c) Kam anksei kelis 50
20. a) Mielis tėveli,
b) Oi skauda galvelę,
c) Atsigėriau žalio vyno 50
21. a) Oi džiūm-džiūm,
b) Už jūrių,
c) Kalbin jaunus bernuželis,
d) Aš turėjau vištą 50
22. a) Tykusiis rytelis,
b) Oi laksto vanagėlis,
c) Kur Nemunas, d) Oi čiučia-liulia 50

Visos virš paminėtos dainos galima gauti "Darbininko" Knygynne. Siūsdami užsakymus drauge prisiųskite ir pinigų. Visuomet adresuo-kite taip:

"DARBININKAS"

386 West Broadway South Boston, Mass.

Jungt. Valstijų karinis Texas laivas plaukia Hudson upe, New Yorke į vietą, kur bus pastatytas kaip vėliavos laivas, vietoj Seattle. Šio laivo pertaisymas kainavo \$2,000,000.

CLEVELAND, OHIO

RADIO STOTIS ŠSŠS

Savybės Vakarelis

Rugs. 17 d., vakare, Lietuvių Salėje įvyko šv. Jurgio draugi-jos savybės vakarelis minėji-mui 40 metų draugijos gyvavi-mo. Vakarelis skaitlingai da-lyvavo nariai su savo šeimynė-lėmis, linksminosi ir vieni ki-tiems gerus linkėjimus teikė.

Teatras

Rugsėjo 18 d., Lietuvių Salė-jė, L. Vyčių 25 kuopa vadino "Daktaras iš prievartos," tri-jų veiksmų komediją. Vaidi-nimas pavyko. Žymiausia, "daktaro," rolę vaidino ir vy-kusiai atliko p. J. Usalis. Gra-žiai, jausmingai padainavo tris dainas p. J. Šestokas. Pianu lydėjo muz. V. Greičius. Pui-kiai deklamavo eiles p-lė Au-gustaitienė. Programa vedė p. P. Bortnikas. Po programai įvyko šokiai grojant p. J. Lui-zai.

Klausėsi Kumštynių

Rugs. 22 d. Lietuvių Salėje, pp. Usalių ir Buknio radio į-rengtu apartatu, žymus būrelis lietuvių gavo progos klausyti kumštynių eigos Chicagoje, Dempsey-Tunney susikirtime. Lietuviai pradžiugo kuomet gavo žinią, kad Dempsey nuga-lėtas.

Sajungiečių Vakaras

Rugsėjo 25 d. Moterų Sąjun-gos 26 kp. turėjo įrengusi vaka-rą šv. Jurgio parapijos salėj, priėmimui L. K. M. atstovės p. Pikčilingienės. P-niai Pikčilin-gienė įėjus salėje giedota Lie-tuvos imnas. Šauniai kalbėjo p. Pikčilingienė apie Liet. Kat. Moterų Dr-jos veikimą ir jos tikslus. Kalbama dr-jai su-rinkta \$112.65 aukų. Dar kal-bėjo kun. V. Vilkutaitis, kun. M. Kulias ir du miesto Tary-bos nariu. Vaidinta operetė "Lietuviškas Milijonierius." Operetę vaidino Bažnytinis Choras, vadovaujant muz. Či-žauskui. Dainavo jaunų sa-jungiečių choras. Programą ve-dė p. P. Muliolis. Žmonių buvo nemažai.

Medonienės Koncertas

Spalių 2 d., Lietuvių Salėje žymiausia Amerikos lietuvių smuikininkė p. Medonienė 58 Detroit, Mich. duos koncertą. Tai bus pirmutinė proga lietu-viams išgirsti profesionalę lie-tuvių moterį grojant smuika. Dar-gi koncerte dainuos solo visų mylima dainininkė p. Sta-sė Greičienė ir visų mėgiamas

p. Juozas Šestokas. Be šių bus dar kitų dalykėlių. Po progra-mui bus šokiai.

Zodelis dėlei šio koncerto. Pas mus, aciu Dievui dang yra gabių dailės jėgų; matome juos dainuojant, vaidinant. Bet pa-našios kaip gerb. Medonienė mums neteko matyti ir girdėti lietuvių dailės arenoje, tai čia kiekvieno pareiga remti p. Me-donienės koncertas. Visi im-kime dalyvumą šioje dvasios puotoje.

Radietas

PATERSON, N. J.

Jungtuvės

Rugsėjo 18 d. šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje tapo su-rišta amžinų moterystės ryšių p. A. Sasnauskaitė, su p. H. Hammond. Laikė jungtuvę labai gražiai sugedėjo solo p. O. Valkiūtė "O Prmisse Me." Tos giesmės žodžiai ir p. O. Volkiūtės malonūs balsais pa-lietė visų susirinkusių jausmus. P. J. Sprainaitis giedoj "Ave Maria." Skambėjo tikrai ar-tistiškai. P. A. Sasnauskaitės paskutinių jaunystės valandų palydėti susirinko nemažai jau-nimo. P. A. Sasnauskaitė buvo dora ir visų mylima mergaitė. Ji buvo choro žvaigždė. Prie parapijos choro priklausė mo-pat mažens ir buvo uoli narė. Tikiu, kad Albina ir toliau ne-pamirš dirbus dailės srity.

Širdingi Vaišingumai.

A. Sasnauskaitės tėveliai iškėlė puikias vaikes jos drau-gams, kaimynams ir gentims. Susirinkę maloniai pasikalbėjo, pasilinksmino ir palinkėjo Al-binai ir jos mylimam ilgiausiu meteliui, ramiai išsiskirstė. Pa-lietė ir man garbės palinkėti Albinai ir jos širdies išrinkta-jam draugui ilgiausiu metų le-lėje ir džiaugsmo gyventi.

Rep.

LIETUVOS ŽENKLAI

Geras tėvynės prispa-lyti Lietuvių miestų žen-klus. Yra indome su jais susipažinti. Jūs galite vartoti kaip atvirutes. Žen-klai yra tam tikrame apsu-vinyje, šviesio yra 40 ženklų. Kaina 40 centų "DARBININKAS" 386 W. Broadway S. Boston, Mass.

DETROIT, MICHIGAN

Pasekminga L. Vyčių 102 kp. vakariene įvyko rugs. 12 d. vi-sas pelnas buvo skiriamas art. J. Olšauskui.

Minėtas vakaras parodė kad Detroito visuomenė užjaučia art. Olšauskui, nes svetainė buvo taip prisikimšusi publi-kos kad nebuvo galima nė sta-lų prirengti.

Susėdus vakarieniant vieti-nis kleb. kun. I. Boreišis pasa-kė kelius žodžius apie vakarie-nės tikslą, būtent, kad J. Ol-šauskui yra reikalinga pinigų ne parama! Susirinkusieji at-jautė ir tuoj pradėjo popierinės slinkti į vieną krūvą, kurių su-slinko, apie 250 dolerių. Taip kad iš viso J. Olšauskui per-duota trys šimtai dolerių.

Šioje vakarieneje dalyvavo visi Detroito biznieriiai ir neku-rie profesionalai Valgių ga-minime daugusia pasidarbavo p-lė M. Endrolimuntė ir p-lė O. Kaupitė. Art. J. Olšauskas jaučiasi daug geriau ir tikimės, kad neužilgo bus sveikas. Lau-kiam visi, nes piknikai ir vi-sokie išvažiavimai pasibaigę, prasideda koncertai, teatrai ir kitokie vidaus pasilinksmini-mai. Art. Olšauskas kaip tik y-ra meistras prie tokių parengi-mų. Jis yra pilnas džiūdziosk-os dvasios.

Atidaryta Parapijos Mokykla

Šį rudinį tapo atidaryta šv. Antano parapijinė mokykla. Mokytojas J. Žezas Nukryžiuo-to Seserys. Parapijoms labai įvertina kleb. kun. I. Boreišio pasisventimą, nes jis užleido kleboniją seselėms o pats gyve-na kitur.

Duldele

RUDENS VADINIMŲ SEZONUI reikalaukite

NAUJĄ IR LINKSMIAUSIĄ VEIKALĄ

"ŽEMĖS ROJUS"

Visokių rašytojų 3-ju veiksmų komedija

KAINA 50 CENTŲ

DALYVAUJA 5 vyrai ir 4 mo-terys. Scenerijos: miesto ir far-mos kambariai.

Ši komedija šiais laikais labiausia žmonių patinka.

Galima gauti:

"DARBININKAS" 386 Broadway, So. Boston, Mass.

"Gerai raštai suramina, pa-moko, patraukia, prie gero sužadina ir sustiprina tikėjimą, kelia žmogaus dorovę, vadovauja senam ir jaunam dorovingame gyvenime."

WATERBURY, CONN.

LDS. 5-ta Kuopa Auga

Šioje kolonijoje darbininkai pradeda susiprasti. LDS. 5 kp. mėnesiniame susirinkime, ku-ris įvyko rugsėjo 25 d. prisira-še du nauji nariu Jieva Urhon-taienė ir L. Povilauskis.

J. V. Rašt.

WATERBURY, CONN.

LDS. 5-ta Kuopa Auga

Šioje kolonijoje darbininkai pradeda susiprasti. LDS. 5 kp. mėnesiniame susirinkime, ku-ris įvyko rugsėjo 25 d. prisira-še du nauji nariu Jieva Urhon-taienė ir L. Povilauskis.

Jeigu visi nariai atsivestu nors po vieną narį kaip, kad mūsų pirmininkas, tai mūsų kuopa šuoliais pašoktu ankš-ty.

Kuopa apgailestauja a. a. Jo-no Statkaus, kuris prisirašęs i-nešė daug gyvūno ir būtų dang prisidėjęs prie išauginimo mū-sų kuopos.

Lietuviai darbininkai, kurie yra šios šalies piliečiai čia lo-šia svarbią rolę. Politikieriai norėdami gauti miesto "džia-bų" labai skaitosi. Šiais metais bus miesto majoro rinkimas. Lietuviai remia senąjį, nes jis mums yra daug pasitarnavęs. Spalių mėnesių bus rinkimai ir jis tikisi laimėti.

Kas Moka Darbą Atsisaukite

LDS. nariai, kurie mokate "toolseterio" darbą kur masi-nomis išpauja misingą ir varį atsisaukite. Darbas lengvas ir geras. Galima pasidaryti po \$40 į savaitę ir daugiau. Bė-tik LDS. nariai kreipkitės pas mane ir gausite dykai. Pašalie-čiams bus parokupta \$5.00.

B. P. Šilkas

801 Bank St., Waterbury, Conn.

VISI SKAITYKITE, PLATINKITE IR UŽSISAKYKITE LAIKRAŠTĮ

"DARBININKA"

"DARBININKAS" yra plačiųjų darbo žmo-nių, kaip sodžiaus, taip ir miestų ir miestelių gyventojų laikraštis. Jis teikia žinių apie šalies reikalus, Seimo ir vyriausybės darbus ir valsty-bės vidaus ir užsienio politiką.

"DARBININKAS" visur atstovauja ir gina teisingus darbo žmonių reikalus ir nurodo kelią į geresnę ateitį.

"DARBININKAS" rašo naudingų nurody-mų, patarimų ir straipsnių apie žemės ūkį, nau-jakurių, mažžemių, smulkiųjų ūkininkų ir ki-tų žemiminkų būvį ir reikalus.

"DARBININKAS" duoda nemokamai juri-dinių (teismo dalykais) patarimų ir atsako į klausimus savo nuolatiniams skaitytojams.

"DARBININKAS" talpina gražių apsak-y-mėlių ir naudingų skaitymų kaip seniems, taip ir jauniems, kaip vyrams, taip ir moterims.

"DARBININKAS" yra visų dorų žmonių draugas ir patarėjas. Kiekvienas privalo skai-tyti ir kitiems patarti išsirašyti "Darbininką."

"DARBININKO" kaina tik 8 litai metams, pusei metų 4 litai. Amerikoje, Anglijoje dvigu-bai.

"DARBININKAS" išema kiekvieną savaitę, dažnai su priedais.

"DARBININKO" Redakcijos-Administraci-jos adresas: Kaunas, Nepriklausomybės Aikštė 2-ra, LITHUANIA.

kas dariai mūs kariuomenė, kam rūpi krašto gyvenimas, Vilnius atvaizduojamas ir kariuomenės su vi-suomenės susitarimo idėja, priva-lo užsakyti kariuomenės laikraštį

"KARJ"

"Karys" rašo ne tik apie įvai-rius Lietuvos kariuomenės reika-lus, bet ir duoda žinių iš Lietuvos ir iš užsienio.

Visiems šviesesniems žmonėms svarbu skaityti "Karj", nes jis spausdina bendro lavinimo raštų, įvairenybių iš naujų mokslo išra-dimų. Kariuomenės švietimo ko-misijos "Kary" skelbia savo pra-nešimus apie kariuomenės švieti-mą, kurie įdomu žinoti kiekvie-nam žmogui švietėjui.

"Karys" praneša, ką valstybės veikia karo srityj, kaip jos gink-luojasi, kokius naujus karų pabū-k-lus išranda ir ką pasaulis gali laukti ateity, kokie karai gali ki-ti.

"Karys" daug rašo del visu-menės susitarinimo su kariuome-ne, nes tik susitarinė tegalėsime įvykdyti savo amžiną troškimą — Vilniaus Gedimino pilį pakelti Lietuvos vėliava.

"Karyj" yra daug paveiklų, reginių, apysakų, eilių, įvaireny-bių, juokų ir t. t.

"Karys" deda daug atsiminimų iš Lietuvos kariuomenės kovų ir kūrmosi, kurie kiekvienam skai-tytojui parodys, kiek lietuvių tau-ta turėjo pakelti vargo ir aukų, kol iškovojė nepriklausomybę.

Kiekvienas sportininkas privalo skaityti "Karj", nes jis paduoda daug sporto žinių iš Lietuvos ir užsienio.

Kiekvienas jaunuolis, kuriam reikės atlikti karo tarnybą, turi skaityti "Karj", kad iš anksto su-sipažintų su kariuomene. Toks jau-nuolis patekęs kariuomenės iš kar-to jausis pažįstas jį ir pasirodęs tai garbingai tarnybai.

Kur tik yra susikūrus koks nors jaunimo ratelis, ten būtinai turi būti "Karys", nes jis be kariško auklėjimo rūpinasi kiekvienam jaunui idiegti tėvynės meilę.

Metiniai "Kario" prenumerato-riai dovanai gauna priedą — gra-žų, spalvotą sieninį Karių Kalen-dorių. Kalendorius dalininko dar-bu, papuoštas paveikslais ir sura-žyti jame žymesnieji lietuvių gin-klo nugalėjimai nuo pat senovės ligi šių dienų.

"Karij" redaguoja pulk leit. B. P. Šilkas.

"Kario" kaina metams 15 litų, pusmečiui 8 litai, 1 mėn. 150 ct. Užsieny \$2.50.

Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės Aikštė, "Kario" Redakci-ja

VAIRENYBES

GLIAUSIS TUNELIS
Kovoje su gamta žmogus kartais parodo didžiausią išmintį, drąsą ir sumanumą. Trijų žmogaus savybių, kaip gimė mintis prarasti aplink kalnuose galingas Simplono uolas.

Simplono kalnas stovi kaip tik toje vietoj, kur iš šiaurės linkiasi didelė Šveicarijos geležinkelio linija, o iš pietų Italiją vadinamoji Viduržemio jūros geležinkelio linija.

Simplono tunelio kasimas tęsiasi 6½ metų. Jį pradėjo kasti 1898 m. rugpjūčio mėn. 13 d., ir jau 1905 m. vasaros mėn. 24 d. krito paskutinė siena, skyrusi Italiją nuo Šveicarijos. Visame papulpy tada praskambėjo šito žmogaus dvasios pergale. Tikrai čia buvo didelis gamtos kliūčių nugalėjimas, kai 19,730 metrų, taigi arti

20 kilometrų, žmogus ir vis traukiniui praeiti. Tunelis buvo ransiamas vienu metu iš abiejų kalnų pusių ir kalno vidurinėse abiejų urvų galai buvo sudurti. Skirtumas tebuvo iš aukšto į apačią — 20 centimetrų, o į šalį arti 3 metrų. Tada rodo nepaprastą matavimo priemonių išbūlimą.

Ransiant kalno vidurinėse šio urva, teko nugalėti daugybę milžiniškų sunkenybių.

Iš pradžių buvo apskaituota, jog tunelis bus baigtas 1903 m. lapkričio mėn. Ėmus kasti ir darbu laimingai einant, buvo manyta, jog seksis dar greičiau pabaigti. Tačiau, kai iš šiaurinės pusės buvo prisikasta iki šešto kilometro, staiga pakilo kalno vidury didis karštis. Buvo manyta, kad septintam kilometre karštis dar pakils iki 36-37 laipsnių, tačiau pakilo iki 45-46 laipsnių, o 500 metrų toliau buvo 53 laipsniai. Pumpuojamas šaltas oras nieko nebegelbėjo. Buvo įtaisyti tam tikri šaldytuvai, iš kurių švirkštė, šaltą, kaip ledas, vandenį ant darbininkų, ir tuo būdu jie galėjo tęsti darbą.

Pietų pusėj vėl trukdė darbą vandens prasiveržimai ir bausis kalno spaudimas. Kalno spaudimas buvo toks didelis, kad sutruškinio drūčiausius medžio ramsčius ir sulaukė storiarius geležies balkius. Tik milžiniškus cemento ir plieno spyrius pastačius pasisekė šį slėgimą sulaikyti. Įsiverždamas karšto ir šalto vandens srovės kartais, užpildavo visą urvą, ir vandeni reikėdavo nuvesti kita linkme. Dabar šalimais tunelio tam tyčia išgręžtomis skylėmis verčiasi vanduo po 1000 litrų per sekundą.

Tel. So. Boston 3520
A. O. ŠALNA-SHALLNA
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetus
CORNELL UNIVERSITY su A. B.
G. WASHINGTON UNIV. su LL.B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 Broadway, So. Boston
Rezidencija
805 Harvard St., Cambridge, Mass.
Tel. University 1463-J.

Liberty 7296
GEORGE H. SHIELDS
ADVOKATAS
311-312 Old South Building
294 Washington Street
Boston, Mass.
Valandos 9 A. M. iki 5:30 P. M.
GYVENIMO VIETA
37 Gorham Ave., Brookline
Telephone Regent 6563
ANTANAS F. KNEIŽYS
kuris lanko Suffolk Teisų mokyklą
ir užima Real Estate pardavimą
nauja, būsna mano ofise kasdien
nuo 3 iki 5 valandos po pietų išskyrus
šventadienius. Lietuvių, kad ir
mažai sukalbantieji angliskai gali
kreiptis įvairiais reikalais pas mane.
A. F. Kneizis adresas yra toks:
206 E. Ninth St., Tel. S. B. 1696.

JEIGU NORI ŽINOTI, kas dedasi Didž. Britanijoje ir kitur; kaip gyvena Britanijoje lietuviai iševiai, koks jų gyvenimas ir kultūrinis plėtojimas, skaityk

"IŠEIVIŲ DRAUGA"

"IŠEIVIŲ DRAUGAS" yra tai vienintelis lietuvių leidžiamas laikraštis Didž. Britanijoje. Įsina kiekvieną šeštadienį. Tarnauja lietuviams gyvenantiems Didžioje Britanijoje.

"IŠEIVIŲ DRAUGAS" talpina įvairias žinias kaip iš lietuvių gyvenimo užsieny, taip ir Lietuvoje.

"IŠEIVIŲ DRAUGAS" talpina įvairias apysakas, feljetonus, įvairius straipsnius, iš svetimų kalbų vertimus, ir šiaip visokius lengvus

Jo Kaina Visur Veik Ta Pati:

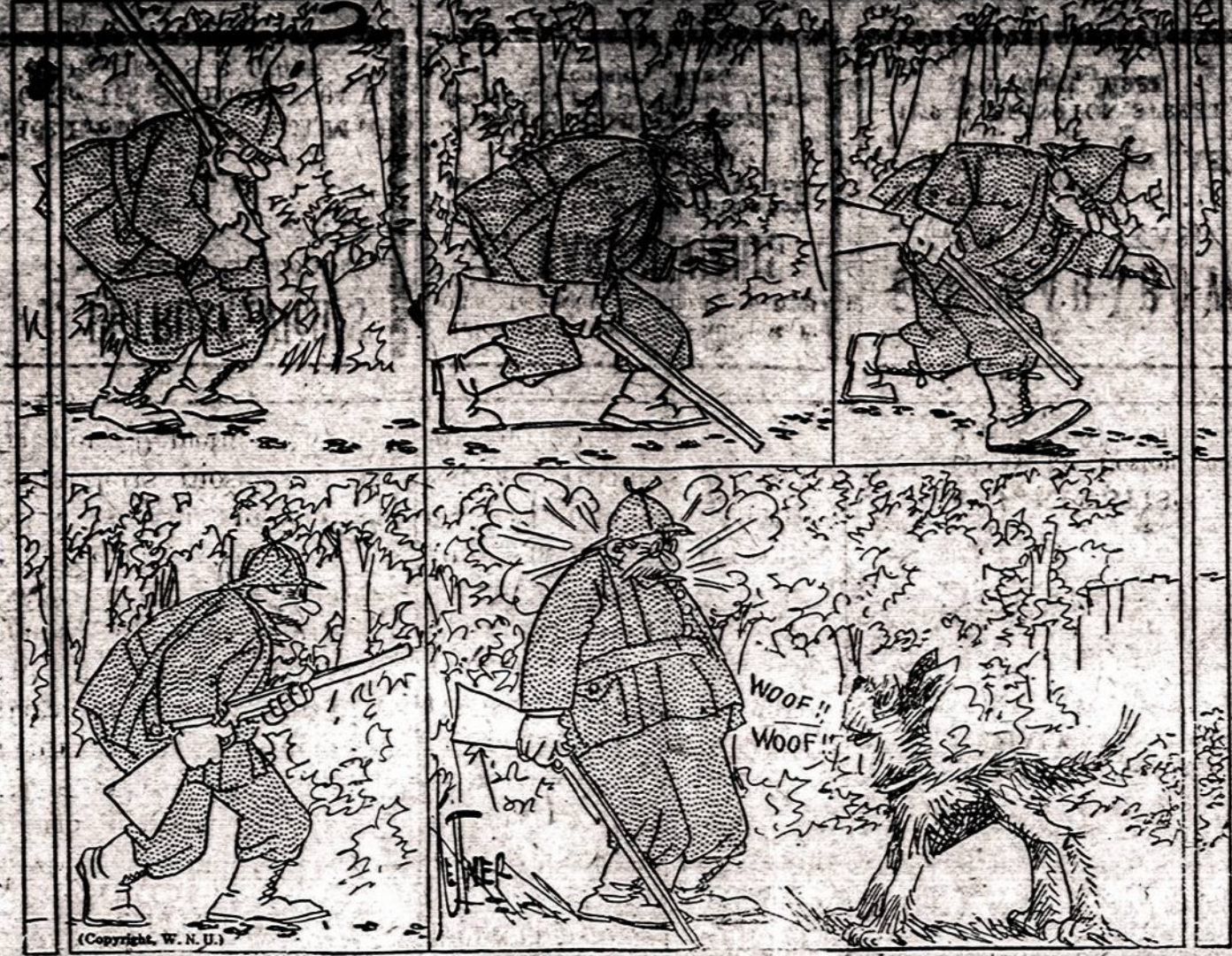
Didžioje Britanijoje: Metams 12 šilingų, pusei metų 6 šilingai, 3 mėn. 3 šilingai ir 6 penai.

Amerikoje: Metams \$3.00, pusei metų \$1.50, 3 mėn. 90 centų.

Lietuvoje: Metams 24 litai, pusei metų 12 litų, 3 mėn. 7 litai.

pasiskaitymus, todėl yra mylimiausias darbo žmonių laikraštis.

Redakcijos sir Administracijos antrašas: "Iševių Draugas," 281 A. Eglinton Str. Glasgow, S. S. Scotland.

Tunelį kasė apie 4000 darbininkų. Daugiau, kaip milijonas kubiškų metrų suskaldytų uolų išvežta iš kalno vidaus. Sproginimui suvartota 135 vagonai dinamito ir 4 milijonai sproginimo kapsulių.

Per vieną staigų vandens prasiveržimą žuvo keliolika darbininkų. Jie buvo ten pat ir palaidoti garbingam kape, ant kurio stovi kelių kilometrų aukštumo antkapis — Simplono kalnas! ("Mūsų Rytojus")

BUTELIŲ MUZIKA

Labai idomų muzikos instrumentą galima pasidaryti iš senų butelių. Visi buteliai turi būti vienodo didumo. Jie užrisama už kaklo ir pakabiname vienodu atstumu nuo vienas antro ant ilgų lazdos, padėtos ant dviejų kedžių.

Tonus derinant ir norint gauti storą balsą, reikia įpilti į butelį daugiau vandens, o plonam balsui — užtenka truputį vandens. Su gautais tikslingais tonais galima skambinti įvairiausias melodijas.

Skambinant reikia mušti lazdele į butelius, tik ne per stipriai, nes jie gali pykštelti. Skambinimo garsai yra labai malonūs. ("Šaltinis")

"EUROPOS MENAS XIX ŠIMTMETY"

Meno spaudėj pasirodė nauja idomi vokiečių knyga "Die europaische Kunst im neunzehnten Jahrhundert," parašyta Karolio Schefflerio, dviejus didelius tomos. Ši meno istorija parašyta daugiausia monografių formoj apie atskirus XIX šimt. menininkus. Scheffleris ruošė savo darbą per 30 metų — "K. G."

BOLŠEVIKŲ ROJAUS LAISVĖ

Kartą Trockis mitingė Kijeve gyrė bolševikų tvarką. Buvo leista kalbėti ir darbininkui Jefimovui. Jis su lazda rankoj išėjo į estradą.

— Draugai, tarė jis, matote šią lazda. Ji paaiškina revoliucijos istoriją. Prieš revoliuciją Rusija valdė ponai, kuriuos atvaizduoja ši lazdos viršūnė buožės pavaldalo. Geležim apkalta lazdos apačia — tai buvo geležiniai pančiai supančioti visi plėšikai ir galvažudžiai. O lazdos vidurys — tai buvęs mes darbininkai ir valstiečiai ūkininkai.

Čia kalbėjimas nutilo ir nukreipė lazdos buožę žemyn. — Kaip žinot, draugai, įvyko revoliucija. Ponai liko nustumti žemyn; plėšikai ir galvažudžiai išliko aukšty, o mes darbininkai ir valstiečiai likom kaip buvę savo vietoj; ir mūsų padėtis ne truputiuko nepagerėjo... Kitą savaitę Jefimovas buvo sušaudytas. — "Ūk."

RADIO — TURTO SURADEJAS

Žinomas piratas ir banditas Jean Lafitte paslėpė Meksikos įlankos smėly daug daug įvairaus turto. Visos pastangos surasti jį nedavė jokių vaisių. Pastaruoju laiku padaryta panašus į didelės šakas aparatas, per kurį praleista radio srovės su kintančiu įtempimu. Neatsižvelgiant didelio skepticizmo, su radio bangų pagalba auksas ir kiti brangumynai buvo rasti. Dabar panašus aparatas bus vartojamas darant įvairius geologinius tyrimėjimus.

Didžiausias pasaulyje miestas — Londonas (Anglijos sostinė) turintis 7,255,000 gyventojų.

ELGETŲ "VADOVELIS"

Paryžių neseniai elgetos išleido savo reikalams skiriamą knygą, arba "vadovą," kaip jie patys vadina, savo profesijos reikalams. Knygoj yra pamokiniai ir būdai, kaip reikia elgtis ir prašyti ontų iš praivių, kaip vartoti grimasis ir balso tonus.

Per pirmąsias dienas, išleides "vadovėlį," jo parduota jau 3,500 egz., nes ji

NEGIRDĖTAS ATSIKIMAS

NEPAPRASTAS DALYKAS
Šiandienomis pas mus pateko ant pardavimo dviejų seimynų medinė stuba su penkių automobilių garadžium, City Point, ant E. 6th St., netoli L St. Keturi kambariai ant pirmo aukšto ir penki ant antro. Maudynės, šilts vanduo, elektra, priešakiniai plotai. Gera proga žmogui kuris turi vieną arba daugiau automobilių arba užsimantis automobilių taisyti. Rėndų atneša netoli \$100 į mėnesį. Prekė \$8,800. Matyk A. J. KUPSTIS, Sevininka.

GUDRIAM ŽMOGI

proga papirkti gerą trijų seimynų namą visai prieinama kaina, ant 210 Silver St., So. Boston. Yra gasas, elektra, skalbimo vietos (set-tubs), viskas naujai įtaisyta. Pirmas morgedžius \$2,500 Co-op Bank. Į mėnesį randos atneša \$57.45. Prekė \$4,200. Susineškit su savininku A. J. KUPSTIS.

NAMAS SOUTH BOSTONE

Sešių seimynų, — dvidešimts septyni kambariai. Rėndų atneša \$780 į metus. Prekė \$4,500.

\$4,500.00

Medinis sešių seimynų namas ant Silver Street, So. Boston. Yra gasas, atskiros parduotinės kiekvienai seimynai. Rėndų atneša \$75 į mėnesį. Pirmas morgedžius \$3000.

LAIKAS PIREKTI ANGLIUS IR MALKAS!

Neužmirškite jogei rudens ir žiemos laikas artinasi. Paprastai imant, angliai ir malkos pabrangsta, taigi neatidėliokite, iduokite savo "orderius."

Kreipkitės pas:

A. J. KUPSTIS
332 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 1662-1873

J. PETRUSKEVIČIUS
Laisiuoju Graborius
Laikan automobilius del veselių, krikitynių ir šiaip pasivaiznėjimo, pigiau ne kiti.
162 Broadway, A. Boston, Mass.
Ofiso Tel. So. Boston 6304-W
Res. Tel. S. B. 0304-R.

Residencijos Telephones: 0770-R. R
Ofiso Telephones So. Boston 0770-W
S. BARUSEVIČIUS
Laisiuoju Graborius, laikanautas, Real Estate ir Pabūto Notaras
358 W. Broadway
South Boston, Mass.
Residencija 338 Dorchester Avenue
Dorchester, Mass.

Tel. Norwood 1508
E. V. WARABOW
(VRUBLIAUSKAS)
LIETUVIS GRABORIUS
IR BALSAMUOTOJAS
117 WASHINGTON STREET
Norwood, Mass.

PATARNAVIMAS DIENA IR NAKT!
D. A. ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
877 ir 448 Cambridge Street
Cambridge, Mass.
Telephone University 8831-W

P. J. AKUNEVIČIUS
Lietuvis Graborius
820 E. SIXTH ST., SO. BOSTON
Tel. S. B. 4496

kas kada toks "vadovėlis" gali būti labai naudingas ir nusibankruti įsiam turtinimui. — L. V.

BROADWAY THEATRE
Broadway ir F. St., S. Boston
SEKMADIENY, Spalių 2-ą
Raymond Hitchcock į
REDHEADS PREFERRED
THE HEART THIEF
su Joseph Schildkraut

Pirmadieny, Antradieny, Trečiadieny
Spalių 3-4-5
Anna Q. Nilson į
THE MASKED WOMAN
su pagelba Holbrook Blinn

HAZARDONS VALLIES
su David Torrence

Ketvirtadieny, Penktadieny, Šeštadieny
Spalių 6-7-8
BEAU GESTE
su Ronald Colman

Herbert Brenon's žavėjanti istorija iš Prancūzų Išeivijos Legijono su paslaptingu romansu sau pasisventimo ir broliškas pasisventimas su pagelba sekančių Norman Trevon, Alice Joyce, Noah Beery, Neil Hamilton, Victor McLaglen, Mary Brian Ralph Forbes, William Powell

DON DESPERADO
su Leo Maloney
Taipgi vėliausios pasaulinės žinios ir 5 aktai profesionališki vaidinimai kiekvieną pirmadienio ir ketvirt vakarą.

Box Talbot 5863
J. J. ZABARAUSKAS
OPTOMETRISTAS
ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius
414 Broadway So. Boston
Ofise tik vakarais

Tel. Brockton 5112
DANTISTAS
DR. A. J. GORMAN
(GUMAUSKAS)
705 Main St., Montello, Mass.
(Kampas Broad Street)
Ofiso valandos:
Ryte nuo 10 iki 12 val.
Dieną nuo 2 iki 5 val.
Vakare nuo 6 iki 8 val.
Sekmadieniais pagal sutarties.

Tel. So. Boston 0506-W
LIETUVYS DANTISTAS
A. L. KAPOČIUS
251 Broadway, So. Boston
(Koleivio name)
Ofiso valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 vakarė.
Seredomis nuo 9 iki 12 val. diena.
Subatomis nuo 9 iki 6 vak. Nedė.
Išomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį)

Tel. So. Boston 0523
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASEBARAVICIUS)
425 Broadway, So. Boston
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6 iki 8 val. vakarė. Ofisas uždarytas subatomis vakarais ir nedėdienais, taigi-gal seredomis nuo 12-tos dienos uždarytas

LIETUVIS DENTISTAS
DR. ST. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
414 Broadway, So. Boston
Telephone So. Boston 2306
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 ryto, nuo 1:45 iki 5:20 po piet ir nuo 7 iki 9 vakarė. Šventų dieną pagal sutartį.

SPECIALISTAS
nuo nerviškų ir chromiškų ligų per virš 25 metus, prityręs
DR. KILLORY
60 Scollay Square, Boston
Olympia Theatre Bldg.

Tel. S. B. 2305-R
LIETUVIS
OPTOMETRISTAS
Izaminuoja akis, priskirtu akinius, kreivas akis atitinkančius ambliopikose (akies) akys su gražiomis šviesos tinkamu laiku.
J. L. PASAKARNIS, O. D.
447 Broadway, So. Boston.

JEIGU NENORI, KAD TAMSTOS VAIKAI PAMIRŠTŲ GIMTAJĄ LIETUVIŲ KALBĄ, TAI IŠRAŠYDINK JIEMS.

GRAZIAUSI VAIKŲ LAIKRAŠTĮ

"SAULUTĖ"

Daugybė paveikslų! Pasakos, apsakymėliai, eilėraščiai, juokai. Piesos vaikų teatrui. Žinutės iš gimtojo krašto ir plataus pasaulio. Įvairumėliai. Uždaviniai ir pramogėles. Patarlės, priežodžiai, mslės. Darbeliai iš popieriaus, molio ir kitoki. Laikarsėlo kaina: metams 2 dol., pusei metų — 1 dol. Eina 2 kartus per mėnesį. Paveikslus piešia K. ŠIMONIS ir kiti dailininkai. Leidžia "PASAKOS" B-vė. Redaktorius A. Giedraitis

Vienas Nr. susipažinti siunčiamas veltui.

Adresas: "Saulutė" Administracija Jurbarko